

Sydhallänningarna kan vänta god skatteåterbäring till julen

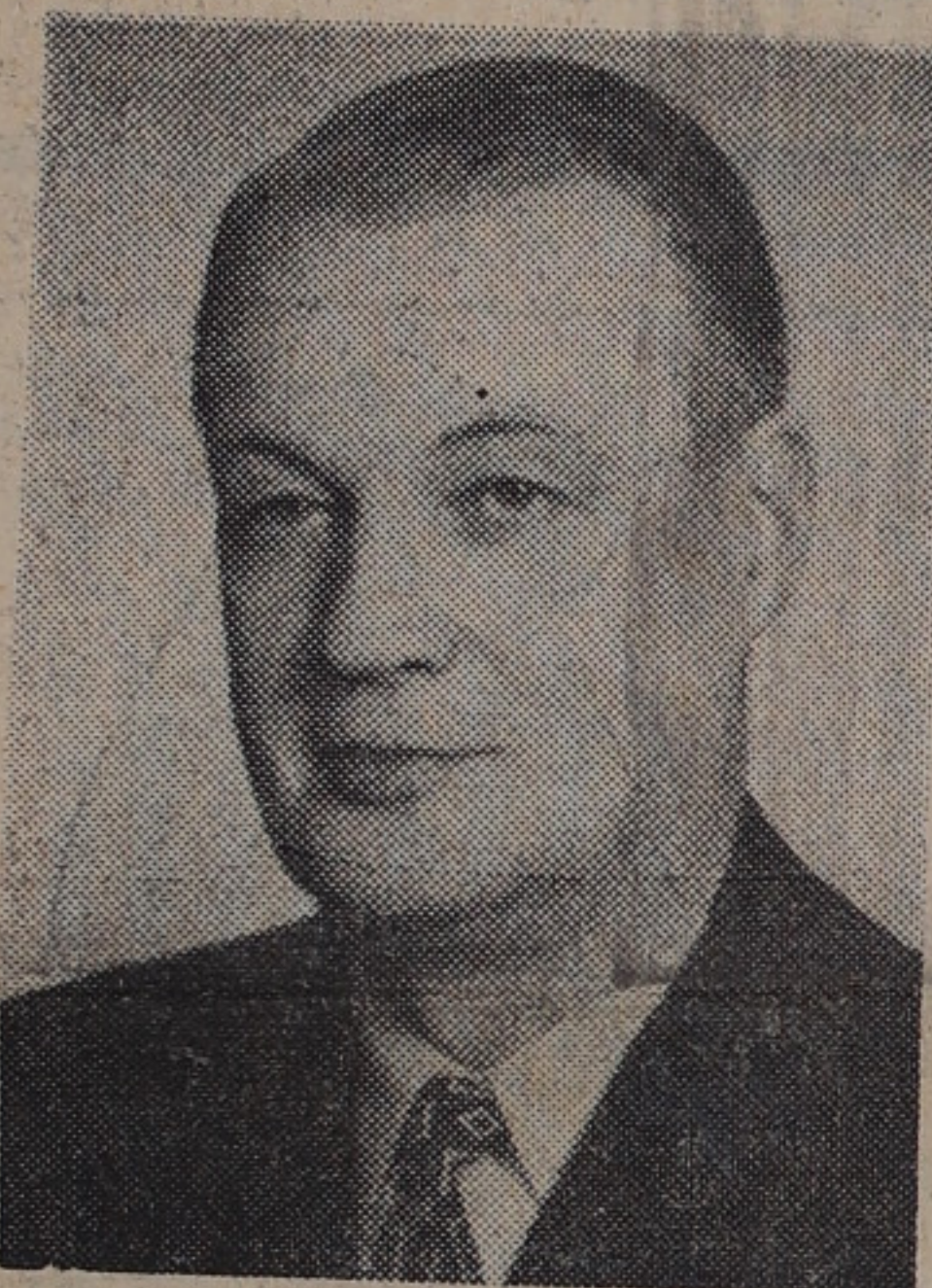
Enligt en uppgift skulle i år den överskjutande skatten, som återbetalas till skattebetalarna någon gång i december månad, komma att öka högst betydligt och för hela riket utgöra inte mindre än 850 miljoner kronor. LT har i anledning härav vänt sig till hărădsskrivaren för att få en redogörelse för hur förhållandena i detta avseende kan komma att gestalta sig för sydhallänningarna.

Tendensen är nog så riktig säger hărădsskrivare Linton. Det angivna beloppet är emellertid endast beräknat. An så länge kan inga definitiva siffror föreligga. Debiteringsarbetet hos olika lokala skattemyndigheter har ännu inte hunnit långt. Först fram i december kan några mera bestämda uppgifter lämnas. Men redan av föreliggande material får man den känslan att den kvarstående skatten jämfört med föregående år och tidigare kommer att minska medan överskottsskatten ökar. Två färdigställda debiteringslängder avseende Hasslöv och Östra Karup illustrerar detta förhållande.

I Hasslöv utgjorde sålunda den kvarstående skatten föregående år 88.800 kronor mot i år kr. 67.534, och den överskjutande skatten, som i församlingen förra året uppgick till 45.605 kronor har i år ökat till inte mindre än 76.031 kronor. I Östra Karup råder samma förhållande. Kvarskatten förra året utgjorde 135.172 kr. I år har den nedgått till 114.522 kronor. Den överskjutande skatten har däremot från förra året ökat från 78.517 till 124.711 kronor. Genomgående torde man kunna räkna med likartade förhållanden.

Det finns också vissa faktorer, som utgör stöd för en sådan uppfattning. När det gäller skattskyldiga med A-skatt har tydligen i skattetabellerna för 1958 års preliminära skatt inte hänsyn tagits till den kom-

munal ortsavdragsreform, som vann tillämpning första gången vid innevarande års taxering. I år har ju de kommunala ortsavdragen avsevärt höjts och är nu lika med de statliga avdragen. Detta har för de skattskyldiga inneburit en icke oväsentlig skattelindring, vilken som nämnts de preliminära skattetabellerna icke anpassats efter. Inte heller för B-skattebetalarna — vilka som bekant debiteras preliminärskatt med samma belopp som enligt senaste taxeringen påförts såsom slutlig skatt — har några i detta avseende jämkade åtgärder preliminärt kunnat vidtagas. Slutligen påverkar därjämte utan tvivel den omständigheten att ett ökande antal bilägare numera under förvärvskällan "Tjänst" i deklarationen har anledning göra

Hărădsskrivare ERLAND LINTON

avdrag för i allmänhet rätt avsevärda bilkostnader i samband med intäkternas förvärvande, för vilka kostnader preliminärt någon jämkning icke förekommit. Under alla förhållanden är det just inga småsummor, som staten har att punga ut med till jul. Nya bekymmer för finansministern, slutar hărădsskrivaren.

Laholmsföredrag om Nya Guinea

Att stå öga mot öga med stenalderstvilar bjuder på mer spänning än många kan föreställa sig. Det har lyckats Laholms föreläsningssällskap att få den kände rytmästaren Fredrik Vogel, som är väl förtrogen med förhållandena på Nya Guinea, som föreläsare. Han har vistats bland stenalderfolk i det inre av den stora ännu delvis okända ön och han kan berätta om intressanta upplevelser. Många ljusbilder och en färgfilm hör till det allmänheten får se i fredagens föreläsning i samrealskolan. De många dubblerade föreläsningarna på andra orter vittnar om det stora intresse hr Vogels föreläsningar tilldragit sig. Forskningsresanden Sten Bergman har genom föredrag och skildringar väsentligt bidragit till att fästa uppmärksamheten på denna ö. Rytmästare Vogel har tidigare utgivit ett arbete om befolkningen på Nya Guinea. Fredagens evenemang rekommenderas.

Laholmsförsamlingarnas kyrkobroder är mycket positiva till »bildiakonin«

Även församlingsbladet har sina förespråkare

Intresset för kyrkobroderarörelsen i Laholms stads- och landsförsamling är stort och inte mindre än ett 25-tal medlemmar hade mött upp till årsmötet med Laholms kyrkobrodrakar i måndags. Därvid diskuterades olika vägar och möjligheter att intensifiera verksamheten, däribland att utge ett församlingsblad.

Vid årsmötet höll pastorsadjunkt Ola Larsson ett givande föredrag över ämnet "Att vara kyrkobroder" — inte att vara kyrkoherde som ett par tidigare uppgett. Med utgång från 1:a Korintherbrevet 1:12, där Paulus talar om kroppen och lemmarna till varandras tjänst pekade pastor Larsson på de olika ämbeten som Paulus nämner i de första kristna församlingarna. Det framgår klart att det finns tre ämbeten, nämligen biskopar, presbyterer och diakoner. Liksom dessa ämbeten i den kristna kyrkan var varandra till tjänst så har också en kyrkobroder i dagens kyrka sin uppgift som en lem i Kristi kropp.

Att vara kyrkobroder är att vara en sann kristen, att leva i överensstämmelse med Guds

ord. Därför bör kyrkobroderna samlas i gemenskap i kyrkan kring ordet och sakramenten. Det finns tre olika uppgifter för kyrkobroderna, framhöll pastor Larsson, men det är ju inte säkert att dessa passar i alla församlingar.

Diakonuppgifterna går främst ut på att tjäna andra i konkret bemärkelse och i många församlingar har införts en avdelning som kallas "bildiakoni". Den består i att kyrkobroderna åker ut och hämtar gamla till gudstjänsten i kyrkan och det har slagit mycket väl ut. Denna tjänst bör i så fall ordnas som jourtjänst.

Brodererna kan också besöka sjuka och detta är särskilt lämpligt på stora lasarett där lasarettspastorn inte hinner med allt. Där kan många gånger ett trostens ord vara på sin plats. Trots vårt välordnade socialsamarbete finns det i många församlingar folk som är i behov av både andligt och lekamtligt stöd och även här kan kyrkobroderna göra en stor insats.

Det centrala för en kyrkobroder är kyrkan och gudstjänsten (Forts. å sid. 3)

Skogsägarna i västra Sverige planerar massafabrik i Halland

En massafabrik i skogsägarerégi i norra eller mellersta Halland kan bli en realitet, om inte underhandlingar som för närvarande förs med Hylte Bruks AB leder till resultat. Underhandlingarna gäller ett långtidsavtal för leverans av massaved, om Hylte fabriksaktiebolag vill bygga en massafabrik i västra Sverige.

Skogsägarna menar, att det inte kan vara lämpligt med två massafabriker inom blekingedistriktet, som ej anses kunna

lämna tillräcklig råvara till två industrier. Västra Sveriges skogsägare har emellertid möjlighet att för en lång tid framåt garantera tryggad tillgång för en massafabrik i västra Sverige.

Skulle Hylte bruks svar, som nu avvaktas, bli nekande, så kommer västra Sveriges skogsägare att alternativt låta erbjuda dand et gå till ett annat bolag eller också taga under övervägande att själva bygga en fabrik. Denna skulle med tanke på utskepningsmöjligheterna omed hänsyn till Älvsborgs läns stora skogsproduktionsområde förläggas till norra eller mellersta delen av Halland, förslagsvis i närheten av Falkenberg eller Varberg.

Laholms brandkår tvåa i tävling i Kungsbäcka

Laholms brandmänsförening kunde på söndagen inregistrera en fin framgång då en femmannapåstrull ur församlingen vid distriktstävlingen för Halland belade andra plats. Tävlingen var svår och ägde rum i Kungsbäcka med brandmänsföreningen därstädes som arrangör.

Det var tredje gången, som denna tävling för hela Halland ägde rum — premiären skedde för övrigt i Laholm för två år sedan. Fem kårer deltog och kampen, särskilt mellan ettan och tvåan, blev mycket hård. Nu segrade Simlångsdalen endast 23 sekunder före Laholm. På tredje plats kom Veddige, på fjärde Oskarström och sist Getinge. Detta var Laholms bästa placering hittills.

Tävlingen inleddes med en rad skriftliga prov, varefter de praktiska momenten hade förlagts till ett pressgjuteri i Kungsbäcka. Här förutsattes att en explosion hade ägt rum och att gjutaren låg medvetlös på golvet vid sin arbetsplats. I lokalen förvarades också i ett arkivskåp en mängd värdefulla konstruktionsritningar, som skulle bringas i säkerhet.

Eftersom gjuteriet var fyllt av

rök måste brandmännen arbeta med gasmasker. Alla lagen klarade ut mannen som låg därinne och gav denne konstgjord andning, men endast ett av lagen kom ihåg att använda mun-mun-metoden. Inne i gjuteriet fanns det också gasbehållare, vilka enligt ett stort anslag utanför skulle bringas i säkerhet. Detta glömdes dock av samtliga lag.

I övningen ingick också att av tillgänglig material sätta ihop en vattenkanon och kampa med en burk, och detta gick bra för alla lagen utom Getinge.

Tävlingen hade lagts upp och leddes av ordföranden i Borgarbrandmännens riksförbund, hr Johansson i Karlskoga. Efter tävlingen bjöd Borgarbrandkåren i Kungsbäcka på lunch och då skedde prisutdelning. Brandchef Eric Castler höll genom-

(Forts. å sid. 3)

Indrivningen effektiv av restskatten i Hök

Riksräkenskapsverket har gjort en undersökning ifråga om restindrivningens effektivitet i Halland, därvid sammansällts uppgifter om redovisningen av gammal skatt i utmätningsdistrikten vid detta års ingång.

Kvarskatten 1954, som efter avkortningar uppgick till drygt 1,5 mil. kr. att erläggas av ca 9.150 restskyldiga, har befunnits redovisad så när som på sex proc. Resultatet får anses gott, då vederbörande riksmedelital visar sig vara 74. Relativt sett hade Viske- och Årstadskastriktens svarat för de största inleveranserna, 92 resp., medan Kungsbäckadistriktet kom lägst med 79 proc.

Av kvarskatten 1955, som också uppgick till drygt 1,5 mil. men med endast 6.560 restskyldiga, hade 80 proc. drivits in och 10 proc. avkortats, vilket betyder, att utmätningsmännen i Halland hunnit längre med indrivningen än på de flesta andra håll och gjort mindre avskrivningar än många andra län.

De procentuellt största inle-

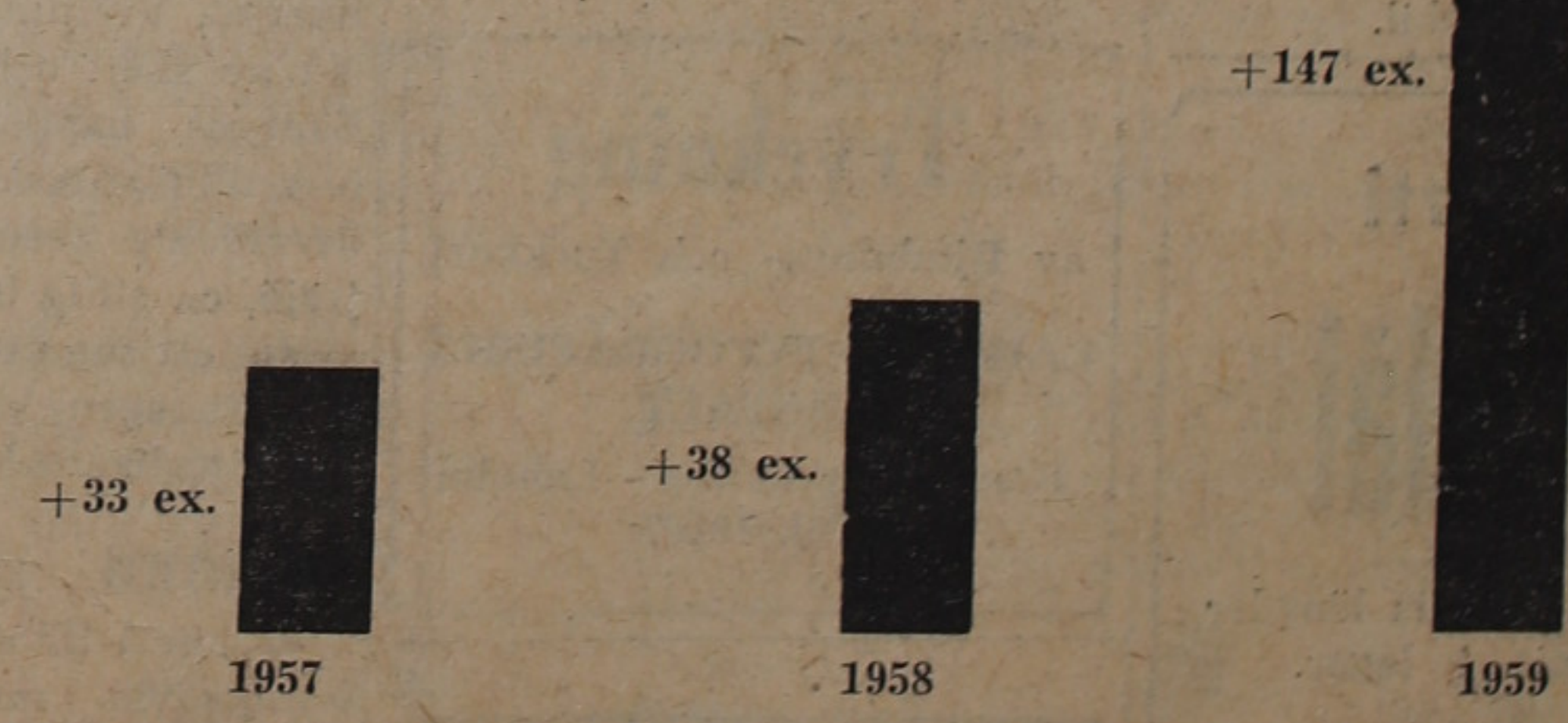
veranserna har förekommit i Oskarströms distrikt och Varbergs stad med 92 resp. 90 proc. I övrigt ställer sig procenttalen så här: Höks distrikt och Harplinge distrikt 89, Årstadskastrikt 87, Himle 87, Viske 79, Kungsbäcka 69, Falkenbergs stad 87 och Halmstad 65.

Vad angår kvarskatten 1957 konstateras, att den i Halland hade hunnit redovisas till 67 proc., varav 3 proc. var avskrivna. Även detta års skatt var procentuellt högst inlevererad i Oskarström- och Årstadskastrikt, medan Halmstad o. Kungsbäckadistriktet kom lägst. Anförda procenttal för olika utmätningsdistrikt är dock ej direkt jämförbara, då man vid en jämförelse även måste ta hänsyn till distriktens växlande struktur.

Jubileumsmöte i arbetarkommunen

Ett fyrtiotal personer hade i går mött upp till den jubileumsfest som anordnats av Laholms arbetarkommun med anledning av Socialdemokratiska partiets sjuttioårsjubileum. Ordföranden Tage Larsson hälsade välkommen och fru Berta Andreasson läste dikter. Genom bandinspelningar fick deltagarna stifta bekantskap med olika röster, ingående i tävlingen "Vems är rösten". Vidare visades två stillfilmer "Genombrottet" o. "Hänt på 50 år"

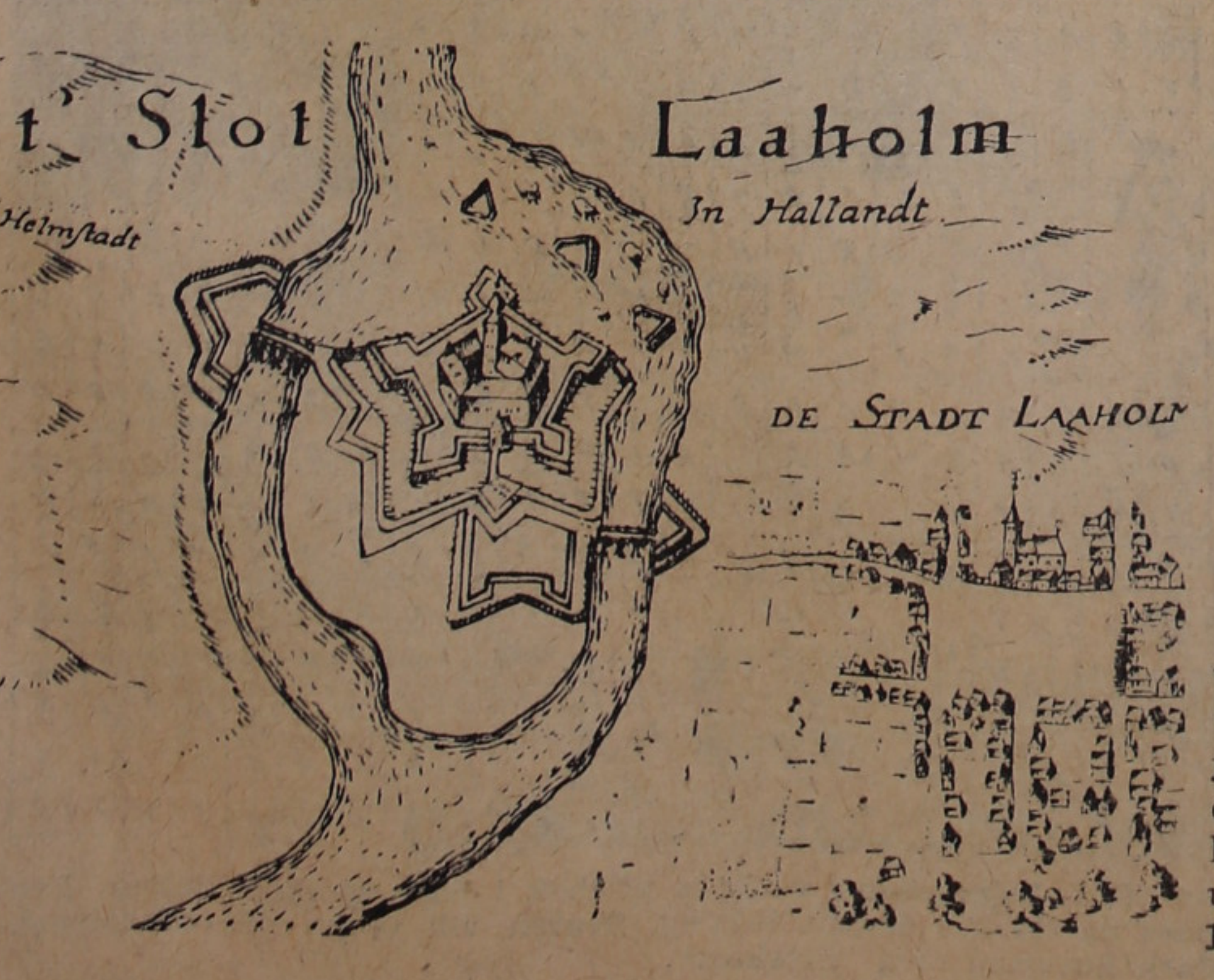
Allt fler i Höks härad läser Laholms Tidning

Enligt AB Tidningsstatistiks nu redovisade upplageuppgifter för första halvåret 1959 har Laholms Tidnings upplaga i HÖKS HÄRAD ökat 147 ex. jämfört med första halvåret 1958.

Detta gläder givetvis oss på LT mycket, då det visar ett ökat förtroende från läsekretsens sida samtidigt som annonsörerna når flera människor genom en annons i LT.

Prenumerera på LT för god läsning
Annonsera i LT för god försäljning

Kopparstick från Laholm visar oss "falsk" kyrka

De senaste fynden av skelett och skelettdelar i Köpmansgatan och även tidigare fynd i närheten aktualiserar frågan om ovanstående kopparstick verkligen visar staden sådan den såg ut i början av 1600-talet och att kyrkan då skulle ha legat vid torget som sticket visar. Laholms Tidning låter frågan gå vidare till stadens historiker och främste kännare, redaktör Axel Ejwertz.

— Nej och åter nej, är redaktör Ejwertz kategoriska svar. Ovanstående kopparstick är jämte flera liknande grundat på de mätningar som den store kartografen Johannes Meier på uppdrag av Christian IV utförde 1639. Den danske kungen var

som bekant en framstående fästnings- och slottsbyggare och det var på hans befallning, som Johannes Meier gjorde en mängd uppmätningar och skisser över olika danska fästnen, däribland Laholm.

(Forts. å sid. 3)

Nu har de efterlängade
Moccajackorna
kommit in igen, prisläge från
kr. 156:—
Frummerins

Lysning
ROLF CHRISTENSSON
BRITA JÖNSSON
Växtorp Veka, Skottorp

All uppvaktning
på min stundande högtidsdag
undanbedes vänligt.
Julia Hansson.

All ev. uppvaktning
på min årsdag undanbedes. Jag
tackar släkt och vänner och
grannar om denna min önskan
respekteras.
August Hansson,
Ramsjön.

Spännande - Intressant - Aktuellt
Samrealskolan
Allmänheten hälsas välkommen
till
**BLAND STENALDERSFOLK
I NYA GUINEAS INRE**
— färgfilm och ljudbilder —
föreläsning av rytmästare Fred-
rik Vogel fredag kl. 20.
Inträde: Äldre 1:50, yngre 1:—
kr. medlemmar fritt.
Lös medlemskort. Nytt pro-
gram.
Föreläsningssällskapet.

SSG
**Gammaldansens
Vänner**
Alla SSG-medlemmar
hålls välkomna
Lördagen den 10/10.
HISHULTS Nya Gästgivaregård
kl. 19.30. Robäckers orkester.
Medlemskontroll.

Kanadapålsen
äter inkommen.
Samma låga pris 69:—.
Äkta amerikanska jeans åter
i lager.
Joels i Ahla

Till salu
Smörjolja och snöäck
Cirka 10 fat olja för bilar och
traktorer billigt fatvis. Snöäck,
7.10x15, obetydligt körda, bil-
ligt.
JOELS I AHLA.

BÄSTADSFRUKT
Sorter: Cox Orange, Cox Po-
mona och hushållsappelen m. fl.
i 10- o. 20-kilosåder säljes från
bil i morgon, fredag: Hishults ka
8.30, Knäreds stn 9, Mestocka ka
9.30, Veinge ka 10, Veinge stn
10.30, Skogaby stn 11, Laholms
godsmagasinet 11.30, Ysby ka 12.30,
Alstors Handelsförening 13,
Edenberga korsväg 13.30, Rän-
nelövs ka 14, Vallberga stn 14.30,
Nyby skola 15, Mellby skola
15.30, Skottorps stn 16.
Stannar vid tecken mellan
platserna. Gul skåpbil.

Ett parti
Pannplåt
7, 8, 9 och 10-fots längder
inkommit i lager.
**LAHOLMSORTENS
LANTMANNAFÖRENING**
Tel. 10025, 10425.

Önskas köpa
Potatis
Matpotatis, god och välsorte-
rad, cirka 15 ton, köpes om-
gående. För prima vara bra pris.
Avräkning leveransdagen.
JOELS I AHLA.

Lilian Malmkvist
med John Strands orkester svarar för dansmusiken i
Hantverksgården, Örkellunga
fredagen den 9 okt. kl. 20.00.
Skiivor utlottas kl. 20.00—20.30.

Auktion i Norr Össjö, Hishult
Lördagen den 10 oktober kl. 14.00 låter bodelägare efter
Emelia Olsson genom auktion försälja alla dödsboets tillhöriga
inventarier: Bord och stolar av skilda slag, dyschatell, byrå,
skåp, soffor, hyllor, fåtölj, symaskin, radio, väggur, tavlor, kista,
sängar, elarmatur, gräsklippningsmaskin, handredskap, cykel.
Glas och porslin. Knivar, gafflar och skedar i rostfritt och ny-
silver. Koppar och silversaker. Linne, säng- och gångkläder. En
större väggbonad, borddukar, gardiner och mjuka mattor m. m.
Villkorlig kredit till den 10 jan. 1960.
Hishult den 8 okt. 1959. **WILH. ÅGARDT.**

**Vi påminner om våra nya
telefonnummer!**
EXPEDITION och ANNONSAVDELNING tel. 11 241
REDAKTIONEN „ 10 300
Laholms Tidning

Familjenyheter

FÖDELSEDAGAR
85 år
fyller i dag f. lantbrukaren
Pontus Bengtsson, Viken. Han
är född i Hishult, kom redan vid
8 års ålder i tjänst som vaktpoj-
ke. Då han var 14 år gammal
kom han till Kullabygden där
han under några år hade an-
ställning på olika gårdar. Han
blev senare gruvarbetare i Bil-
lesholm. Här arbetade han till
1897, fick sedan anställning vid
Hasslarps sockerfabrik för att
1919 flytta till Nyvång, där han
arbetade i gruvan fram till 1925.
Då flyttade familjen till Stubb-
arp i Viken där ett mindre jord-
bruk övertogs. 1944 överlät
Bengtsson sin gård och bosatte
sig i Vikens samhälle, där han
sedan dess njuter sitt otium. Han
är alltså vid mycket god vil-
gär.

80 år
fyller på fredag lantbrukaren
Johan Alfred Lundkvist, Flad-
alt, Växtorp. Han är född i
Fladalt där han innehar ett
lantbruk. Detta sköter han trots
aldern alltså och är fortfa-
rande pigg och kry.

75 år
fyller på fredag fru Hermina
Svensson, maka till framtidne
vagnmakaren Gustav Svensson,
Menlösa, Hallandsås. Hon är
född i Menlösa där hon alltid
har bott. Hon har alltid varit en
duktig människa och är alltså
pigg och kry. I yngre dagar var
hon en aktiv och intresserad
medlem av logen Växtorps lyc-
ka.

50 år
fyller på fredagen hemmans-
ägaren Ragnar Svensson, Norra
Össjö, Hishult.
Jubilaren är född på den gård
som hans fader Nils Petter Nik-
lasson en gång köpte. Då bestod
hela gården endast av ljun-
backar och mossmarker men fa-
miljen överlämnade en el.
tvättmaskin och i övrigt fick hon
under högtidsdagens lopp från
släktingar och vänner mottaga
minnesgåvor, konstanter och en
mängd blomgrupper. Hr David
Svensson, Språkhult sjöng och
spelade till dragspel en hyl-
lingsång.

— På sin 80-årsdag i lördags
blev fru Greta Berggren, Språx-
hult, Vivljunga, hjärtligt hyl-
lad av släkt och vänner. Från
Ekeryds baptistförsamling, som
han tillhört sedan tidig ungdom,
övernädd pastor Gunnar Bör-
jesjö, en stilig blomsterkorg.
Vid ett samkväm i hennes hem
på söndagen blev hon föremål
för ytterligare hyllning.

HYLLNINGAR
— På sin 50-årsdag i söndags
blev fru Greta Berggren, Språx-
hult, Vivljunga, föremål för om-
fattande hyllningar.
Familjen överlämnade en el.
tvättmaskin och i övrigt fick hon
under högtidsdagens lopp från
släktingar och vänner mottaga
minnesgåvor, konstanter och en
mängd blomgrupper. Hr David
Svensson, Språkhult sjöng och
spelade till dragspel en hyl-
lingsång.

— På sin 80-årsdag i lördags
blev fru Greta Berggren, Språx-
hult, Vivljunga, hjärtligt hyl-
lad av släkt och vänner. Från
Ekeryds baptistförsamling, som
han tillhört sedan tidig ungdom,
övernädd pastor Gunnar Bör-
jesjö, en stilig blomsterkorg.
Vid ett samkväm i hennes hem
på söndagen blev hon föremål
för ytterligare hyllning.

LYSNING
— har i Skottorps kyrka till-
kännagivits mellan herr Rolf
Christensson, Växtorp och fru-
ken Brita Jönsson, dotter till
lantbrukare Severin Jönsson och
hans maka, Veka, Skottorp.

DÖDSFALL
Anna Salomonsson. Efter nå-
got års sjuklighet avled på on-
dagen på Halmstads lasarett An-
na Salomonsson, Skogaby, Ve-
inge. Hon var vid sin bortgång
62 år gammal.
Anna Salomonsson var född
i Götorp och har hela sitt liv
varit bosatt inom Veinge kom-
mun. Hon var känd som en lugn
och stilla människa.
Närmast sörjande är maken,
tre barn samt barnbarn.

Tryckning
av Bjudnings- och Tackkort
**LAHOLMS TYPOGRAFISKA
ANSTALT**
Hantverksgården - Laholm
Tel. 10107

Glasygon
rätt adress
för goda
Glasygonhuset
Stora Torg Halmstad

Herrkläder

till

BOTTENPRISER

UTFÖRSÄLJNING TORSdag, FREDag, LÖRDag
i lokalen vid Stortorget

KOSTYMER, engelskt kamgarn ..... fr. kr. 109:—
POPLINROCKAR ..... fr. kr. 29:—
BYXOR ..... fr. kr. 19:—
BLAZERS ..... fr. kr. 59:—
SKJORTOR ..... SKJORTOR

BORÅSLAGRET

Laholm

**Tid för
något
varmt**
HÖSTEN har kommit och där-
med kylan — det är dags att
byta till något varmare. Hos oss
finns Ni de senaste nyheterna i
**KOFTOR — CARDIGANS
BÄDDJACKOR — SCARVES
SCHALAR — STRUMPOR**
o. naturligtvis massor av mjuka
varma garnier, för uppstickning
av plagg till stora och små.
Välkomna till
**Broms
Garnhandel**
Specialité: Garn o. Trika.
Storgatan 19 Tel. 10065
LAHOLM

LAHOLM
BRIDGE
Ränneslövs bridgeklubb
senaste träningsövning lämnade
följande resultat: 1) Vega o. Ed-
vin Vivardsson 156 poäng. 2)
Gunnar Jönsson/Gunnar Nilsson
143. 3) Stig och Bengt Bengt-
son 134. 4) Greta Bengtsson/Inga-
lisa Nilsson 129. 5) Iriz Berggren/
Hanna Nilsson 127. Nästa tisdag
påbörjas den "gasatävling". An-
mälningar till spelledaren senast
måndag.

**SKOLMÄLTIDERN
I LAHOLM**
tiden 5—9 oktober
Torsdag: Köttbullar.
Fredag: Blodkorv.

**LAHOLMS
KEMISKA**
VINGEGATAN
Tel. 10732 Laholm
Filial i Östertullsgatan 4
Tel. 10725.
Välgjort arbete till humana
priser.

**Omega — Tissot
Certina**
UR ATT LITA PÅ...
Lindströms Eftr.
Sven Carlsson
UR — GULD — OPTIK
Stortorget, Laholm.

**Omegna — Tissot
Certina**
UR ATT LITA PÅ...
Lindströms Eftr.
Sven Carlsson
UR — GULD — OPTIK
Stortorget, Laholm.

Hishult
Hishults kyrkobroder
hade i tisdags en sammankomst
på Hishults nya gästgivaregård
där tio medlemmar hade mött
upp. Sammankomsten leddes av
ordförande f. poststationsföre-
ständer N. A. Isaksson och man
diskuterade ett kapitel i biskop
Giertz' bok "Vad säger Guds ord".
Vidare diskuterades höstens pro-
gram och det beslöt att antaga en
inbjudan att besöka Växtorps
Kyrkobroderklubb den 13 oktober.
Kvällen slöts med psalmsång och
kyrkoherde Gustafson läste väl-
signelsen.

Hishults Fotoklubb
hade i tisdags sitt första möte
efter sommaruppehållet. Ett dus-
ent medlemmar hade mött upp
för att bl. a. lämna in bidrag till
tävlingen om det skänkta blytt-
aggatet, som under sommaren
cirkulerat bland medlemmarna.
Denna tävling, som avser färg-
bilder, samt bilder i svart-vitt till
klubbmästerskapen bedöms av
Laholms Fotoklubb. Nästa motto
för klubbmästerskapet bestäms
dell till "Höst". Under kvällen vi-
sade hr Gösta Johansson och Er-
rig Fritzen trevliga färgbilder.
Nästa möte hålles den 7 novem-
ber.

BRIDGE
Ränneslövs bridgeklubb
senaste träningsövning lämnade
följande resultat: 1) Vega o. Ed-
vin Vivardsson 156 poäng. 2)
Gunnar Jönsson/Gunnar Nilsson
143. 3) Stig och Bengt Bengt-
son 134. 4) Greta Bengtsson/Inga-
lisa Nilsson 129. 5) Iriz Berggren/
Hanna Nilsson 127. Nästa tisdag
påbörjas den "gasatävling". An-
mälningar till spelledaren senast
måndag.

LINETTE
Jacquardvävd toaletthandduk
från ALMEDAHL av finaste
svenska lin. Bårder med mo-
dernt stiliserat rosenmönster i
helt ny charmerande färgserie:
ametist, linblomsgrönt, gend-
armblått och mörk gammal-
rosa. 50x70 cm.
Pris Kr. 20:35 per ½ duss.
Daga Jönsson
Tel. 10642.

SENASTE NYTT
Pengarna från Arvika tillrätta
Med massor av sedlar på sig greps vid sjutiden i dag
en man i Bromma. Man misstänker att han är identisk
med den 36-åriga Arvikabo, som varit kumpan med bank-
budet. Det uppges att han själv ringt polisen och omtalat
att han stod i ett visst gårdhörn. En radiobil dirigerades
omedelbart dit och konstaplarna kunde genast konstatera,
att enbart det stora sedellinnehavet var anledning till ett
anhållande. Polisförhör pågår.
(Stockholm i dag TT)

Växtorp
Vid exekutiv auktion
på länsstyrelsen i går försäl-
des Sven Hakansson fastighet i
Växtorp för 190,000 kr till ing.
Rolf Magnusson, Källered.

**Nykter ungdom —
framtidssång**

**LAHOLMSORTENS
LANTMANNAFÖRENING**
Tel. 10025, 10425.

Fru Greta Sjögren, Torngatan 28, Laholm vinner veckans prisbort i LT:s storkörstävling. Den
nya tävlingsuppgiften återfinnes på sid. 7 i dagens tidning. Svaren vill vi ha på redaktionen
senast onsdag nästa vecka. Märk kuverten med "Storkors".

MARKARYDS-BYGDEN

Laholms Tidnings lokalredaktion: Markaryd, Villagatan
Redaktör: Sven B. Jönsson, Tel 10150.

I Markaryd finns nu fyra fullmäktigeuppsättningar

På fredag sammanträder den nya fullmäktige, 35 till antalet, som under de närmaste tre åren skall leda storköpingens öden. Detta innebär bl. a. att Markaryd f. n. har inte mindre än fyra fullmäktigeårer, nämligen köpingsfullmäktige, fullmäktige i landskommunen och kyrkofullmäktige samt den nyvalda fullmäktigeuppsättningen.

Sammanträdet med den nyvalda fullmäktigeuppsättningen kommer med all sannolikhet att bli helt kortvarigt. Först får man höra länsstyrelsens protokoll över den slutliga sammanräkningen av fullmäktige och därefter övergår man till att välja fullmäktiges ordförande och v. ordf. för 1960.

Nästa ärende på dagordningen är att bestämma tid och plats

Länsgränsens blåbandsförening

hade på lördagskvällen sin sedvanliga syauktion vilken hölls i Gashults skola under mycket god tillslutning. Rektör Justus Elgeskog, Tutaryd, höll ett uppmärksammat föredrag över ämnet: Ungdom och nykterhet. Föreläsningen leddes av föreningens ordförande lantbr. Enoch Davidsson, Balkeryd och inbringade något över 600 kr. Vid tillfället förekom även lotterier och kaffeservering.

Markaryds Bridgetklubb

spelade i tisdags en tototävling omfattande 16 par. Medel var 210 poäng och över denna poängsumma kom följande par: 1) Josefsson—Johansson 284 poäng. 2) Malmberg—G. Ohlsson 243. 3) Carlsson—Pålsson 231. 4) Wigh—A. Dahlström 228. 5) R. Wiesel—Juliusson och Pålsson—Jalmgård 220. 7) Lundqvist—Nilsson och Henling—Stridh 218. 9) Håkansson—Håkansson 217 poäng.

Jag älskar min Simca Aronde... den är så lätt och rolig att köra, vänder på en treöring och är behändig att parkera. Och den är snygg... och vilka tjusiga färger!

SIMCA ARONDE

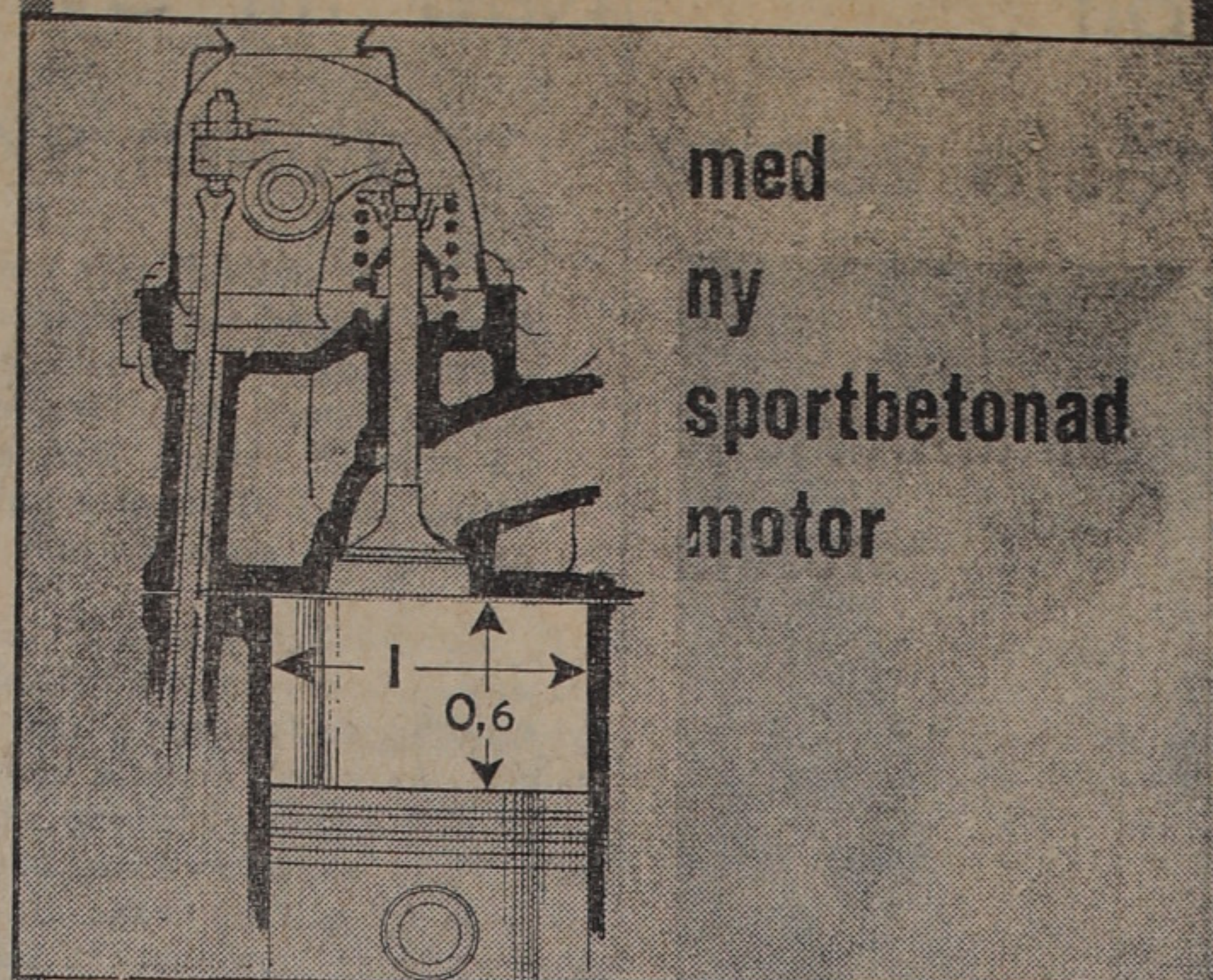
damernas favoritbil
svenskbyggd — med 10.000 milatestadegenskaper

MOTORKOMPANIET

Ridhusgatan 14
Tel. Halmstad 18510

nya ANGLIA

"världens mest spännande bil"

med ny sportbetonad motor

Låt motorn berätta... "Min slaglängd är mindre än min cylinderdiameter. Jag är snabb av mej. Och ventilerna är större än hos mina närmaste konkurrenter. På så sätt andas jag bättre, har större kraft. Och naturligtvis är jag en toppentilare. Jag klättrar lätt upp i goda farter och blixtrar till vid omkörningar. Och vad ekonomin beträffar, tillhör jag inte dom törstiga... Får jag omkring 0,7 på milen, räcker det fint..." Så långt motorn — men bilen har mycket mer att berätta om sig själv. Ni kommer att möta många positiva överraskningar, när Ni bekantar Er med

NYA
Anglia
FORD

AUKTORISERAD FORDFÖRSÄLJARE

RICHARDSONS BIL AB

Östertullsg. 19

LAHOLM

Tel. 11180

Skytte

Laholms Skytteförening.
Söndagen den 11 oktober kl. 9. Årets sista månadstävling för klasserna 3—5. Muntzings vpr. Hallandspostens vpr. Normas granathylsa. Träning i fältskjutning.

brodern, hans liv, hans tro, hans handlingskraft.

Efter föredraget diskuterades det livligt bl. a. om församlingsbladet, där man var både för och emot, samt hjälp till söndagsskolan, som lider brist på lärare inom församlingarna. Även bildiakonin blev föremål för övervägande och här ställde sig Laholms kyrkobroder mycket positivt.

Kopparstick...

(Forts. fr. sid. 1)

I det hänseendet var han synnerligen noggrann och fästet är utomordentligt väl ritat. Men när han sedan har kommit hem och fått detta klart har han tyckt, att det borde vara lite staffage och då ur minnet ritat dit några hus och en kyrka, som skulle föreställa Laholm. Men det var bara en bisak för Meier, som inte frågade efter staden.

Det som Meier ritat är en stor kyrka, men St Gertruds kapell var bara en liten "väl-färdsinrättning" och den hade motsvarighet på många håll, däribland i Kungsbacka. Redan på 1500-talet var kapellet raserat och försvunnet. Vid detta kapell fanns dock en kyrkogård och det är den man både nu och tidigare har funnit rester av.

Redan omkring 1220—25 byggdes kyrkan ungefär på sin nuvarande plats. Det finns bevis för den saken i bl. a. namnet St Clemens gränd. Ty kyrkan var helgad åt St Clemens och om än den nuvarande kyrkan är av nyare datum ligger den dock på sitt ursprungliga ställe.

Laholms...

(Forts. fr. sid. 1)

gång. Tävligen bedömdes av brandcheferna Castler, Höglund i Kungsbacka och Nils Fehne i Laholm. Laholms femmannalag, som skötte sig så bra, bestod av Erik Pålsson, gruppechef, Åke Eriksson, Egon Jensen, Sven Harrysson och Torsten Aronsson.

I slutet av månaden kommer de speciella brandkärtävlingarna för södra Halland att äga rum och arrangör i år är Hishults brandkår.

Jag såg igår...

...att det praktiskt taget inte fanns en enda svamp av något slag i de annars vid denna tiden på året så svamprika Mellbystrandsskogarna. Torkan har gått illa åt svampen och på Esseli har man i år fått 600 kg svamp mot normalt 150.000 kg.

Båstad

Båstads fabriks- och hantverksförening hade i går kväll månadsmöte på värshuset Borger under ordförandeskap av fabrikör Eric Andrell. Ordföranden höll presentation över bortgångne medlemmen skomakaremästare Marcus Jönsson och minde om hans stora arbete till hantverkets främmande. Ett förslag om distriktsindelning bordades. Vidare beslöt att ordna en deklarations- och bokföringskurs för medlemmar. Efter sammanträdet och i samband med samkväm och supé höll redaktör N. H. Sjövall föredrag om sin hobby som består i politisk genologi.

Veinge

Folkhögskolorna.
Lena Rosenberg, Veinge, har antagits till elev vid Tomeilla folkhögskola, andra årskursen.

FÖRE ÅR 1914 var målet relativt enkelt. Det gällde att bevara punds konvertibilitet vid en fast guldparitet. I dag står penningpolitiken inför den svåra uppgiften att jämka ihop sådana delvis mycket svåröfrenliga mål som hög och stabil sysselsättning, en "rimlig" stabilitet i penningvärdet, en kontinuerlig ekonomisk expansion och en förstärkning av landets internationella reserver samtidigt som ett visst bidrag skall lämnas till den ekonomiska utvecklingen i resten av världen.

Rudolf Jalakas — chef för Svenska Handelsbankens ekonomiska sekretariat — om brittiska problem i Ekonomisk Revy.

KÖP
OCKSA
NI

till konsumpris

SPECIALFÄRS
POLSA

630 kg

250 kg

Vårt pris TORSdag—FREDag—LÖRDag

***

LUMA, 60 watt

Ljus idé köp 2 st. =

200

Praktisk sak:

LUMA sladdosa

1350

(med 5 mtr sladd)

Återbäring på köpet!

H konsum

ANNONSERA I LT!

Goda Matens Vecka
varierar vardagsmaten

ibland kan det vara en smula klant beställt med matfantasin. Men har Ni tänkt på hur litet det behövs för att piffa upp "de gamla vanliga" rätterna.

Torsdag är pannkaksdag. Var för inte servera pannkakorna litet anmorlunda den här gången. Vad sägs Lex. om

Engelska pannkakor

4 pers.

Vispa ihop 2 ägg, ¼ dl socker, 2 dl vetemjöl och 5 dl mjölk.

Grädda tunna pannkakor, rulla ihop dem och lägg dem på varmt fat.

Strö över 1 ½—2 dl strösocker, gjut över saften av 1 citron och häll på 25 g smält smör.

Så lätt är det att med hjälp av litet smör få fram en spännande och läcker pannkaksvariant. Och kom ihåg, till pannkakor är MJÖLK den rätta drycken.

Hela måltiden blir faktiskt anmorlunda om Ni varierar tillagningen av potatisen. Försök det här receptet skall Ni se vilken delikatess potatis är — med smör.

Hasselbackspotatis

Skala och skölj potatisarna, skär dem i tunna skivor nästan rätt igenom och lägg ned dem i en smord eldfast form.

Strö salt och peppar över, lägg en smörkiva på varje potatis och fördela rikligt med ost jämnt över formen.

Stek potatisarna i god ugnsvärme = 225—250° = halv låga i gasugnen, tills de fått vacker färg och är mjuka rätt igenom.

Försök falukorv på det här sättet för omväxlings skull, den är lätlagad och verkligen god. Osten är överdärlig just när det gäller att sätta piff på vardagsmaten.

Festlig falu

4 pers.

Skär ½ kg falukorv i skivor men inte helt igenom. De skall hänga ihop nedtill.

Bred senap mellan skivorna och stick in ostskivor (Svevia) mellan dem. Placera korven på smort eldfast fat.

Lägg 8 små förvällda lökar, 6 flädda tomater (eller 1 burk konserverade) och 2 msk smör i klickar runt om. Sätt in fatet i ugnen (225°) tills osten smält ner och korven fått lite färg.

Servera rätten med brynt ris och sallad.

Men varför inte variera vardagsmaten genom att variera säsen. En god säs väcker alltid förtjusning och är det gräddas, drygar den dessutom ut maten. Grädda i säsen är en självklarhet till vitt, stekar och färsrätter. Men försök den här säsen till fisken eller den kalla köträtten, den kommer att göra succé.

Gräddskum-sås

Blanda 1 tsk torr senap, ¼ tsk salt, 1/8 tsk vitpeppar och 1 ½ msk vinättika.

Tillsätt 2 dl tjock grädda och vispa säsen till hårt skum. (I stället för söt grädda kan sur grädda användas, men då minskas mängden vinättika. Litet riven pepparrot eller hackad dill ger också god smak åt säsen.)

Tack Perstorp, för badrummet...

Säg god morgon till den nya dagen med en uppträskande dusch i Ert Perstorp-badrum. Det är en bra början. Den färgglada och harmoniska miljön piggar upp hela familjen. Vilken lyx! säger våra gäster. Jovisst, men ett Perstorp-badrum är en lyx som inte kostar något extra. Perstorp-Plattans rika och vackra färgsortiment, som i höst byggs ut ytterligare, gav oss verkligen möjlighet att välja ett badrum helt i vår egen smak.

Mamma är kanske gladast av alla över det nya badrummet. Det är så lätt att hålla rent och snyggt med Perstorp-Plattan på väggar och hyllor — en fuktig trasa räcker för att utplåna spåren efter barnens framfart.

PERSTORP-PLATTAN
— det svenska plastlaminatet med världsrykte.

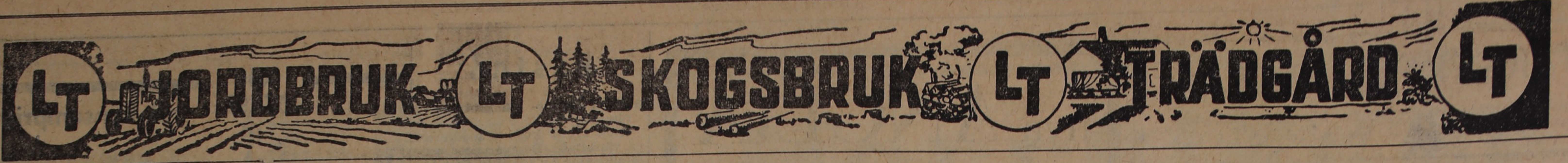
OLOF ASKLUNDS TRÄVARU AB

Storgatan 10

LAHOLM

Tel. 10041

Landets första organiserade svinkontroll börjar inom Laholmsområdet nästa vecka

50-tal besättningar med Assistent har anställts

Landets första fast organiserade utfodringskontroll av svin kan redan nästa vecka starta i södra Halland. Vi har vid ett par tillfällen i Laholms Tidning berättat denna kontrollverksamhet, som sedan några år praktiserats i Danmark, och södra Hallands jordbrukare är därför i viss mån redan orienterade om nyheten. Med tillfredsställelse konstaterar vi, att det intresserade förarbete, som lagts ned av sällskaps husjursavdelning, givit resultat. Södra Hallands jordbrukare får ännu en gång chansen att bli föregångsmän...

Jordbruksföretagaren måste vara en försiktig general. Företagets kapital måste sättas in, där han med visshet kan nå resultat och därigenom förräntning. Detta gäller naturligtvis all företagsamhet, men jordbrukets marginaler är så små, att jordbrukaren sällan vågar sig in på osäkra experiment. Jordbrukaren har kanske lärt sig att se på de många nyheterna med viss skepsis. Att denna inställning varit vettig och att den inte betytt stillastående är utvecklingen inom hans näringsgren ett mycket gott bevis för.

Även husdjursavdelningen inom Hallands läns hushållnings-sällskap möttes med "försiktighet", när man för något år sedan vid en jordbrukardag i Laholm orienterade jordbrukarna om den danska givna med utfodringskontroll av svin. Försiktigheten var emellertid inte någon motvilja — man ville bara ha tid att tänka igenom det nya och dess eventuella miss-ion.

Gödsvinuppfostringen är en i vissa stycken bekymmersam detalj inom jordbruksproduktionen. Kvalitetsförhållandena är högt ställda, konkurrensen från "fläskfabrikerna" märks redan och kommer att märkas än tydligare allteftersom utbyggnaden av dessa fabriker fortgår. Jordbrukarna är på det klara med, att utfodringen av svinen måste vara ytterlig väl avvägd för att produktionen ö-ver huvud taget skall ge lön för mödan.

Undan för undan har ett stort

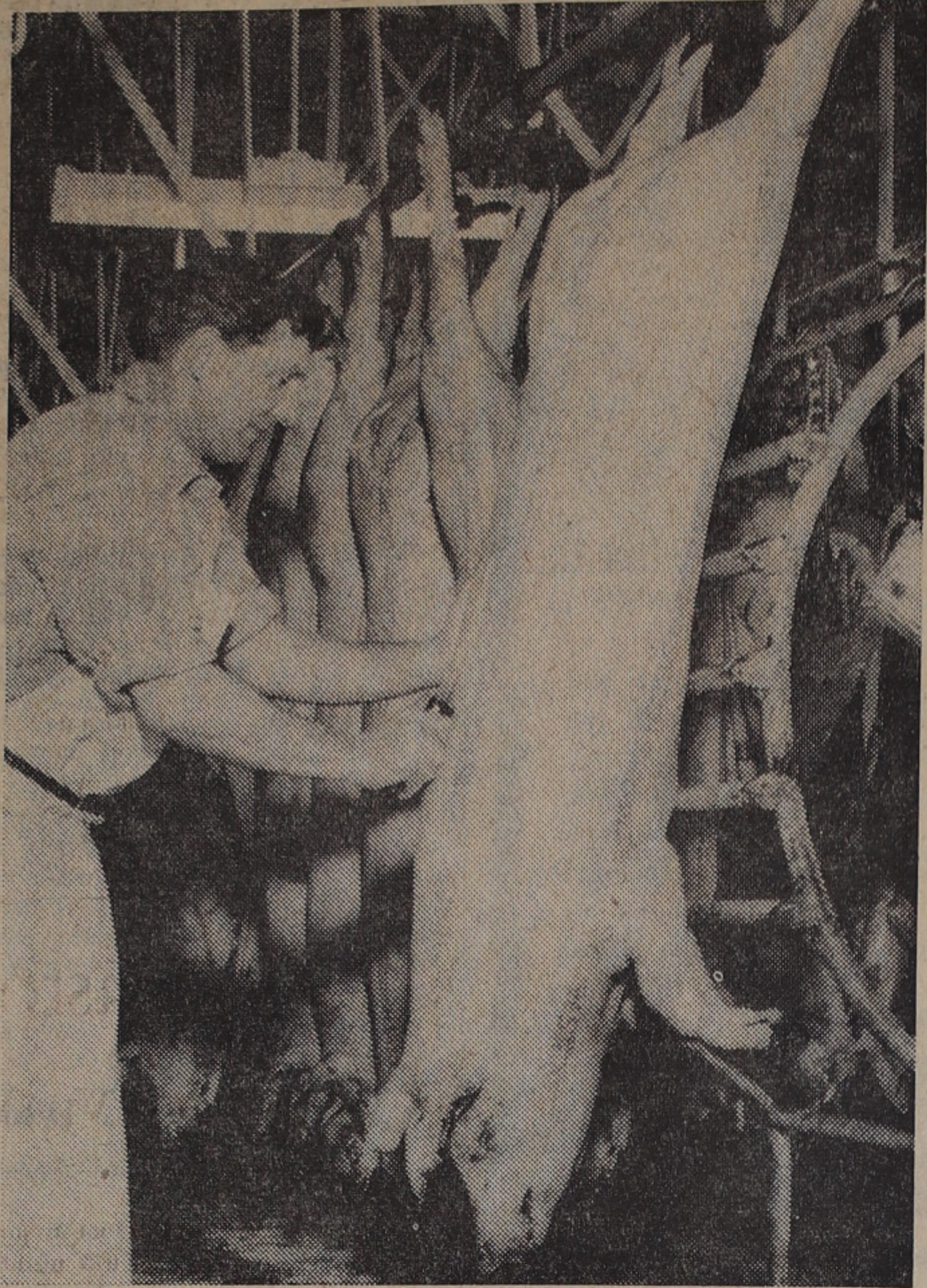
antal svinuppfostrare övertygats om den skisserade svinkontrollens nytta, och husdjursavdelningen i Falkenberg har fått fler och fler anmälningar. Nu är anslutningen i Laholmsområdet så stor, att man kan satsa för fullt på den nya kontrollverksamheten. Laholmsområdet för nästa vecka sin förste heltidsanställda svinkontrollassistent. Erland Sjunnesson, för närvarande kontrollassistent inom nötkreaturskontrollen.

PLÖNNINGE-KURS PAGAR JUST NU.

I Danmark är som antyts utfodringskontrollen av svin väl utbyggd, och det är redan miljontals svin, som via denna kontroll hamnat i slakterierna — i höga kvalitetsklasser. När man nu har börjat denna form av kontroll i Sverige finns det goda utsikter, att den kan utbyggas och göras stark även här. Personligen är vi av uppfattningen, att Sveriges svinuppfostrare är i behov av den hjälp, som kontrollen kan ge.

En utbyggnad av kontrollen är helt beroende av hushållnings-sällskapens och de centrala kontrollföreningarnas medverkan, och det torde inte råda något tvivel om att intresset inom dessa institutioner är stort. En utbyggnad av svinkontrollen kommer också att betyda plats för flera fackligt utbildade, skall vi kalla dem svinkontrollassistenter.

Där är kanske ännu en uppgift för våra lantmannaskolor. Plönnige har för den delen

UTFODRINGSKONTROLLEN höjer saktisvinets kvalitet, säger de lantbrukare, som i Danmark och även här hemma haft sina besättningar med i kontrollen.

redan börjat. På länets lantmannaskola pagår sedan någon tid en kurs för kontrollassistenter, som frivilligt anmält sig och som vill sätta sig in i svinkontrollens arbete och kontrollanternas uppgifter. Från södra Halland deltar Erland Sjunnesson, Laholm, och Johannes Karlsson i Knäred.

KONSUMENTKRÄV PÅ SLANK GRIS.

Överassistent Ivar Pettersson i Falkenberg berättar för LT:s medarbetare, att kursen omfattas med stort intresse. Alla vill göra en insats för denna form av svin kontroll, därför att man är övertygad om dess nytta.

— Vi har ju drivit kontrollen på försök en tid på några besättningar runt Laholm, säger överassistent Pettersson. — Resultaten vi kommit fram till där verkar mycket lovande, och att det finns behov av en kontroll visar de många anmälningarna från snart sagt hela landskapet. Enbart i Laholmsområdet har vi ett 50-tal besättningar anmällda, och anslutningen där är som sagt tillräcklig för att vi skall kunna köra igång med en fast organiserad kontroll och med en heltidsanställd kontrollassistent. De anmälda besättningarna i Laholmsområdet är vad vi kallar normalbesättningar. Antalet djur per besättning håller sig omkring 4—50 men kan gå ned till 20 och upp till 60 à 70.

— Det är främst de ändrade och skärpta klassificeringsbestämmelserna, som framtvingat denna utfodringskontroll, säger hr Pettersson. Innan konsumenternas krav på magrare fläsk och därmed slanka svin kom fram, var det inte så noga med utfodringen. Då gjorde gödsvinen verkligen skill för namnet — de fick äta sig run-da och fläckiga. Det är inte svårt att fodra fram en fet gris, men det är något av en konst att få sina grisar just sådana som våra dagars konsumenter vill ha dem.

Utfodringskontrollen och kontrollvägningarna fyller enligt vårt sätt att se minst två uppgifter. Man kommer fram till en väl avvägd fodergiva (sparar foder) och man försäkras sig om en god kvalitet på slaktsvinen. Därtill kan uppfostrarna ofta få goda råd av kontrollassistenten, som samtidigt blir något av en kontaktperson mellan praktiken och teoretikern. Fördelarna kan sammanfattas så här: mera ekonomiska utfodringsmetoder, bättre produkter, flera kontakter... Och nackdelarna? Säkert kan en och annan tvivelare plocka fram även dem. Men danskar-na som i praktiken räknat "ta-

let" till slut kom fram till att svinkontrollen ger god behållning. De jordbrukare i södra Halland, som redan på försök haft sina besättningar med i den nya kontrollen har gjort samma erfarenhet. Kontrollverksamheten inom gödsvinsproduktionen har med andra ord goda förutsättningar att slå igenom.

Ass.

Råd till Sydhallands skogsägare Även skogen behöver höstbruket

Nu är det full fart inom det halländska jordbruket sedan ett välkommet regn gjort jorden lämpad för höstplöjningar och sädder. Nu planeras och förbereds nästa års skördar. Också skogen har emellertid ett höstbruk. Glädjande nog har inom bondeskovsbruket under de senaste åren förädlats en allt större förståelse för skogens värde och dess krav på rationell skötsel. Härmed har också uppfattningen om skogsbruket som enbart en binnäring till jordbruket alltmör börjat försvinna. Ändock efterlyser man ofta i skogen den ordning och planmässighet som i allmänhet karakteriserar jordbruket.

En skogsfastighet kan liknas vid en fabrik där en viss mängd skogsprodukter årligen framställs. I en fabrik får inte utan giltigt skäl någon avdelning stå stilla. Varje "skogsfabrikant" bör också se till att alla hans maskiner arbetar kontinuerligt. På avdelningar där produktionen är ingen eller liten gäller det att snarast en fullgod produktion. Gamla hyggen och endast delvis utnyttjade marker såsom skräpskog och dyl. hör icke hemma i ett välordnat skogsbruk. Varje skogsägare bör av den anledningen gå igenom hela sin "fabrik", gärna i sällskap med länsskogvaktaren, och göra upp en plan för skogsodlingarnas genomförande för röjningar, gallringar och avverkningar m. m.

Nu är rätta tiden att förbereda vårens planteringar genom hyggesrensning och eventuellt bränning av ris om detta är alltför rikligt förekommande. I vissa fall kan bekämpning av besvärande lövslä och dyl. med hormonpreparat vara lämpligt. Ett väl förberett hygge underlättar vårens plantering högst avsevärt. Det ligger nära till hands att jämföra hyggesrensning med plöjning och harvning inom jordbruket. Båda åtgärderna syftar till att ge skörden bästa möjliga start.

En plantering kan liknas vid ett morots- eller betland där utan regelbundet återkommande större eller mindre arealer själv-sädda ungskogar, ibland av tall eller gran, men oftast är det väl tätta lövbestånd uppkomna på gamla åkrar eller dikade marker. För att få full produktion i sådana bestånd är det nödvändigt att desamma röjes, varigenom skapas bättre tillväxt för de bästa stammarna i beståndet. Ungskogsröjning är en åtgärd, som varje skogsägare kan lära sig att utföra själv efter en kortare instruktion. Knappt något arbete i skogen är så roligt och inspirerande som detta. Ju tidigare röjningarna insättes desto billigare blir de och desto fortare erhållas gagnsvirkesdimensioner. Till vissa lövskogs-röjningar kan bidrag erhållas, varom länsskogvaktaren kan ge närmare upplysningar.

Här har nämnts några åtgärder lämpade för höstbruket i skogen, andra såsom vägbeskydd, dikning m. m. ej att för-

glömma. Den som planmässigt lägger ner arbete på skogen skall snart finna att det ger förvånansvärt goda resultat, samtidigt som det är i hög grad stimulerande att se resultatet av ett skogsvårdande arbete.

Nuerna finns mycket effektiva och lämpliga redskap från enkla röjningsknivar till snabba röjningsmotorsågar, som bl. a. skogsvårdsstyrelsen tillhandahåller.

På de flesta fastigheter finns stora eller mindre arealer själv-sädda ungskogar, ibland av tall eller gran, men oftast är det väl tätta lövbestånd uppkomna på gamla åkrar eller dikade marker. För att få full produktion i sådana bestånd är det nödvändigt att desamma röjes, varigenom skapas bättre tillväxt för de bästa stammarna i beståndet. Ungskogsröjning är en åtgärd, som varje skogsägare kan lära sig att utföra själv efter en kortare instruktion. Knappt något arbete i skogen är så roligt och inspirerande som detta. Ju tidigare röjningarna insättes desto billigare blir de och desto fortare erhållas gagnsvirkesdimensioner. Till vissa lövskogs-röjningar kan bidrag erhållas, varom länsskogvaktaren kan ge närmare upplysningar.

Här har nämnts några åtgärder lämpade för höstbruket i skogen, andra såsom vägbeskydd, dikning m. m. ej att för-

Rekordfoderbetan finns i Skottorp

Lantbrukare Gösta Carlsson i Veka, Skottorp, har under skördarbetet på sitt betfält dragit upp årets verkliga rekordfoderbeta. Rengjord och väl avlastad vägde foderbetan hela 4,6 kilogram. Ett torkår som detta har foderbetorna svårt att hävda sig. De har nämligen inte samma enastående förmåga som sockerbetorna att växa på djupet för att komma åt vatten. Foderbetorna står som bekant mycket högt. I skottorpsbygden har man visserligen fått en del regn i sommar, men vi tycker ändå, att en foderbeta på 4,6 kg ett sådant här är "luktar" rekord. Eller finns det ännu större och tyngre foderbetor i Sydhalland? I så fall tar vi gärna emot viktuppgiften.

Halländska skogsnäringens framtid bestämmas i dag

Den skogliga undervisningen och utbildningen har hittills intagit en blygsam plats i vårt land jämfört med exempelvis jordbruksundervisningen. Skogen har heller inte spelat samma väsentliga roll i hushållningen som jordbruket. Utvecklingen har emellertid undan för undan klargjort vilken utomordentligt tillgång skogen utgör såväl för den enskilde skogsägaren som för samhället i stort. Därmed har även den ekonomiska utnyttjandet av skogstillgångarna alltmör aktualiserats. Härmed årets fördes en hård kampanj mot bondeskovsbruket med motiveringen att detta inte sköttes lika rationellt som statens och bolagens skogar. Denna kampanj var åtskilligt tillspetsad, men den förde det goda med sig att skogsvården aktualiserades på bred front.

Halland är ett typiskt bondeskovsbrukslandskap. Ungefär tre fjärdedelar av länets skogsbestånd äges av enskilda skogsbrukare. Den övervägande delen av dessa har aldrig erhållit någon egentlig utbildning för rationellt skogsbruk. Enskilt intresse för skogen har i många fall gett goda resultat. Där detta saknats har inte skogen fått den skötsel den borde haft. En bidragande orsak till detta mindre tillfredsställande förhållande är bristen på utbildningsmöjligheter för skogsbrukare.

I dag har Hallands läns landsting att ta ställning till ett anslag på 464.000 kr till en blivande skogsbruksskola i Akulla. Det är ett betydande ekonomiskt engagemang för landstinget och det är inte förvånansvärt att det finns betänkligheter mot detta, särskilt mot bakgrunden av

ett för landstinget ansträngt ekonomiskt läge. Förvaltningsutskottet är emellertid positivt inställt till denna investering för det framtida halländska skogsbruket, och man får hoppas att tinget blir sammalunda.

Det torde väl inte råda någon tvekan om att denna halvmiljonesinvestering är en god sådan med tanke på framtiden. Vid landstingets besök i Akulla på onsdagen redogjorde den skogliga expertisen i skogsvårdsstyrelsen för sin syn på saken. Länsgästare Bele Bergström nämnde exempelvis att det halländska skogsbrukets avkastning bör kunna höjas med 20 milj kr per år. För att nå dit fordras emellertid en rationell utbildning av skogsbrukare.

20 milj kr är en stor summa för det halländska näringslivet. En sådan ökning av skogens avkastning betyder inte bara stigande inkomster för skogsbruket utan därtill ökad sysselsättning för råvarans förädlning samt många nya, välbehövliga skattekröner för landstinget.

Produktionsbetingelserna för halländskt skogsbruk är utomordentligt goda. Frågan är väl om någon annan trakt av landet kan möta så snabba resultat av rationell skoglig utbildning av skogsbrukare som just Halland. Landstinget har följaktligen en utomordentligt viktig fråga att ta ställning till i dag då anslaget till en blivande skogsbruksskola i Akulla behandlas. Med tanke på det halländska näringslivets framtida expansion borde det inte råda någon tvekan om att detta är en god investering för framtiden.

FRIDLYST HALLANDSTRÄD

"DEN STORA BOKEN" i Skillinge socken i norra Halland har nu fridlysts och vid landsvägen har man låtit sätta upp en skylt, som talar om att en 200 meter lång stig leder in till det märkliga trädet. Trädet har i många år varit en liten turistattraktion i bygden och har beundrats av många naturvänner.

Blommor för alla!

Plantera blomsterlökar NU

BOTANISKA TULPANER blir mer omtyckta för varje år. Plantera några i Er trädgård och Ni får tidigt i vår njuta av deras vackra graciösa blommor i klara färger.

12888 fosterfarna Red Emperor. Enormt stora, eldligt röda blommor, inuti vid basen svarta med gul rand. Kan även drivas i boningsrum (45) 100 st. 36:— 10 st. 3:90.

12901 praestans Fusilier. Intensiv orange-scharlakant, 3-5 blommor på varje stjälk (35) En av de tidigaste tulp-erna. I sortin. 100 st. 63:—, 10 st. 6:60

I vår katalog finns flera sorter Botaniska Tulpaner! Vi sänder gärna mot postförsändelse. Odlingsanvisning bifogas. Om Ni inte fått vår katalog sånder vi den gärna till Er.

Weibulls

Brogatan 6 HALMSTAD Tel. 10576

Svinfoderkoncentrat S och G Färdiga svinfoderblandningar A o. B

samt allt annat i foderväg för
såväl svin som andra husdjur

Laholmsortens LANTMANNAFÖRENING

Tel. Laholm 100 25, 10425, 10465.

Gynna LT:s annonsörer

Skogshalland bjöd landstinget betagande skönhetsperspektiv

Betagande skönhetsperspektiv rullades upp för landstingets damer och herrar ledamöter med resällskap av kameral och skoglig expertis under landstingets resa i den mellan-halländska skogsbygden under onsdagen. Solen spred behaglig värme över både högermän och folkpartister, socialdemokrater och centerpartister när de gonade sig i en skogsgläna i Akulla, där den planerade skogsbruksskolan troligen kommer att byggas om landstinget i dag släpper till bortåt den halva miljonen kr som erfordras för projektets realiserande. Bättre propagandahjälp än det rådande enastående brittsommarvärdet kunde skogsbruksskolan från skogsvårdsstyrelsen knappast få då de invigde landsinget i sina framtidsplaner för länets skogsundervisning och presenterade den relativt nyförvärvade skogsgården i Akulla.

Landstingsresan utgick från Halmstad togt på onsdagsmorgonen och på slingrande vägar, som kanske i någon mån skapade en viss oreda i de åkandes balansnerv, letade sig fordonskaravan fram till Akulla. Här tog skogsvårdsstyrelsens ordförande, agronom Kjell Bachman på Axelvold, samt länsjägmästare Bele Bergström och Jägmästare Liljeqvist emot och hälsade "mecenaterna" välkomna.

Hr Bachman tecknade en snabbsskiss över de skogliga förhållandena i länet. För hundra år sedan fanns det 150 000 ha ljunghälskog i Halland. Genom idogt arbete har denna ofruktsamma mark nu decimerats till ungefär 10 000 ha.

År 1928 växte det omkring 50 km skog pr ha i länet, nu har den siffran fördubblats. Men vi siktar på 120 km för att därmed komma i verkligt god avkastning, menade hr Bachman. Tillväxten utgör nu 4,3 km pr ha, men den bör höjas till sex km genom lämpliga skogsvårdande åtgärder.

Skogsvårdsstyrelsens ordförande försatt heller inte tillfället att tala om, att skogsbruket har utmärkande gynnsamma betingelser här i länet. Skogen växer snabbt och avskottningsförhållandena är goda. Men vi behöver en massaindustri till med stor kapacitet, ty massavedsöverskottet beräknas till 1,5 milj km. Hr Bachman antydde också att en sådan industri är på väg till frömmen för halländskt skogsbruk.

Bondeskogsbruket dominerar i Halland, fortsatte hr

För att förnöja sina semesterfirare i Lysekil har man anordnat en veckolång karneval. Karnevalsdrömmen är 20-åriga Inga-Lill Ström, som för närvarande är på besök i London för att ge engelsmännen en förstahandsblick på karnevalens attraktioner. Inga-Lill, som arbetar på resebyrå i Lysekil, fick londonresan som pris i tävlingen om "Karnevalens drömmen". Här anländer hon till Tibury-flygplatsen.

— Hm, det låter verkligen inte bra — ni röker och dricker alldeles för mycket!

Skogsvårdsstyrelsens ordförande, agronom Kjell Bachman t h, och länsjägmästare Bele Bergström, t v, orienterar landstinget om planerna för skogsbruksskolan i Akulla på den plats där skolbyggnaden troligen kommer att uppföras.

Bachman. Omkring 3/4 av den halländska skogen är bondeägd. Ännu återstår emellertid åtskilligt att göra innan denna skog blir riktigt rationellt skött. För att komma dit behövs även rationell undervisning. Skogsvårdsstyrelsens strävan är att höja denna utbildningsnivån och därmed ge skogsbrukarna grundlig kännedom om hur de bör sköta sin skog. Därtill behövs en central undervisning och skogsvårdsstyrelsens strävan är att med landstingets ekonomiska medverkan göra den i Akulla inköpta gården till en sådan skola. Egendomen omfattar ca 500 tunnland. I den arealen ingår ett skifte som nu äges av Yngersforsbolaget, men som ligger inkilad i Akullaskogen och därför avses att förvärfvas för att erhålla bättre arrondering.

Skogsmarken är representativ för Halland och består av blandad barr- och lövskog samt både bättre och sämre bestånd där skogliga åtgärder kan åskädliggöras.

Skogsundervisningen

i länet under de senaste 15 åren belystes av länsjägmästare Bele Bergström, som underströk att den mer provisoriskt betonade undervisningen, som bedrivits på Lia skogsgård och via ambulanser kurser inte är tillräcklig i nutiden då kraven på rationell skogsvård blir allt större och större. Därför är det nödvändigt att få en modern skola. Att det lönar sig var länsjägsmästaren bergsäker på, ty den halländska skogens avkastning bör kunna

Fotoservice av fackmannahand

Sveriges Köpmannaförbunds Informationsjänst har fått i uppdrag av Fotohandlarnas Riksförbund att lägga riktlinjerna för den aktuella kampanjen "Servicehäftet". Kampanjen går nu igång, och i stora drag är det fråga om att det är en bransch som under tiden januari-maj 1959 infört artiklar för fotografiskt bruk till ett värde av nära 25 miljoner kronor. Dessutom tillkommer film att mer än 125 fackfotografhandlare, anslutna till Fotohandlarnas Riksförbund, har bildat kedjan SERVICEHÄFTET.

Köper man kamera av ett företag, anslutet till Fotohandlarnas Riksförbund, erhåller man ett servicehäftet, som förutom garanti, även ger följande förmåner: Service inom 2 månader gällande bl a smörjning och rengöring av optik. Efter 11 månader kontroll av samtliga funktioner i och för garantiinställning om sådan är behövlig. 2:a, 3:e och 4:e åren företags kontroll av slutare, avståndsställning och ev inbyggd exponeringsmätare och det 5:e året genom-

höjas med 20 milj kr pr år, ansåg han. Akulla är särdeles lämplig för sådan undervisning.

Någon i sällskapet kastade fram frågan om inte skogsundervisningen kunde samordnas med lantmannaskolan på Plönninge, Länsjägsmästaren avvisade emellertid den tanken som orimlig, då de skogliga förhållandena på Plönninge är mycket ensidiga och skogsbeståndet i stort sett består av lövskog. I Akulla har man däremot tillgång på olika slags skog av mycket skiftande beskaffenhet, där försök på olika skiften kan läggas upp. Jägsmästare Liljeqvist redogjorde för hur utbildningen är tänkt vid Akulla. Dessa planer redogjorde HN för i samband med publiceringen av landstingstrycket.

Vid torsdagens landstingsförhandlingar kommer landstinget att ta ställning till eventuellt engagemang i en, blivande skogsbruksskola sedan ledamöterna med intresse tagit del av den skogliga expertens syn på skogsvårdsproblemen i Halland och den roll den tillämpliga skogsutbildningen i framtiden.

Ragnar

Sverige klarade Västtyskland även i returen trots att Tre Kronor genom skilda orsaker tvingats ställa upp som ett mycket improviserat landslag. Andra anledningen som gick inför 4 000 personer slutade 5-3 (2-1, 1-2, 2-0) till de blågula, som nu på höstens båda inledande landskamper åstadkommit 10-4. Tyske målvakten ligger på isen på bilden och slår klubban ur handen på Lars-Erik Lundvall som gjort en rusning mot det tyska målet. I bakgrunden ses Egen, Tyskland, och Schnatberger skynda till målvaktens undsättning.

Metodistpastor fick chock när sonen vann på ligatips

LONDON (TT—Reuter)

Juttonärige Kenneth Hooton som är medlem av det tipsbolag som på torsdagen vann 252 075 pund (omkring 3 650 000 kronor) på ett brittiskt fotbollstips har beslutat skänka sin andel till välgörande ändamål eftersom hans far fick en chock då han fick höra talas om vinsten.

Jag har uppfostrat mina barn till att inte tro på fotbollstips. Jag är metodistpastor och min predikan nästa söndag kommer att handla om de syndfulla fotbollstipsen. Jag blev chockad då jag fick höra att min son spelat, förklarade fadern,

Edward Hooton i Southport på tisdagskvällen. Kenneth själv berättade att han endast skulle behålla en blygsam del av vinsten.

Medlemmarna av tipsbolaget, 21 man ur brittiska flygvapnet samt en kvinna och två civila tekniker, kommer genom RAF:s försorg att transporteras till London för att hämta pengarna.

Djurgården lånar Sylve Bengtsson?

Djurgården måste låna spelare, när de reser till Fjärran, Östern för att bli det första svenska laget, som besöker röda Kina.

Av de egna spelarna kan inte Tumba-Johansson, Knivsta-Sandberg, Parling och Birger Eklund följa med. Planerade lån: Agne Simonsson och Sylve Bengtsson.

Djurgården spelar tre matcher i Kina, två i Hongkong, tre i Saigon, fem i Indonesien. Turnén varar 40 dagar från 1 november.

Lia sanatorium snart överflödigt

Lia sanatorium invändades av alla höstens praktfulla färger då landstinget tog en titt på anläggningen och gjorde sig underrättat om dess nuvarande roll i halländsk sjukvård.

Sedan landstinget under rundresan i mellersta Hallands skogsbygd på onsdagen besökt Akulla ställdes färd till Lia, där styresmannen, hr Axel Lundin samt sysselmannen Erik Holmén tog emot. Landshövding Reimer Johansson, som deltog i resan, landstingets ledamöter och övriga medresenärer samlades i samlingssalen där hr Lundin lämnade en intressant redogörelse för lungtuberkulosens ständiga återgång i länet, en utveckling som om den fortsätter en dag kommer att göra sanatoriet överflödigt för vård av the-patienter.

Dödlighetskurvan för the-sjukan har ständigt rasat nedåt sedan moderns behandlingsmetoder började tillämpas, framhöll hr Lundin. Men givetvis har även den stigit av levnadsstandarden bidragit till denna glädjande utveckling. Hallands län tillhör numera bottenområdena för denna sjukdom. Talarer, nämnde bl a att Sörmlands läns landsting nu lagt ner sitt sanatorium då det anses överflödigt.

Hr Lundin belyste med statistik dödligheten för denna sjukdom. År 1938 dog 120 människor i Hallands län av the. I fjol var antalet endast 10. Dessa befann sig också i stort sett inom åldersgruppen 61-77 år. Tidigare härjade the allra svårast i de yngre årsklasserna. Vidare talade hr Lundin om, att år 1948 hade man 81 behandlingsbara the-patienter på sanatoriet. Att år senare hade siffran sjunkit till 32 patienter.

På sanatoriet finns nu ungefär 100 patienter. I den siffran är även inräknade de utländska the-patienter d v s flyktingar, som hamnat i Sverige. Under de tre senaste åren har 140 sådana vårdats där. Vårdtiden för dessa är i regel ganska lång. Staten betalar vårdkostnaderna, varför dessa patienter

bidraget till driftsekonomi. Dessutom finns som bekant en kronikeravdelning på sanatoriet för cirka 20 patienter. Denna var fullbelagd under vintern och då förekom också en viss väntetid för inläggning. Nu väger patienttillströmningen jämnt med tillgången på vårdplatser. På Lia-sanatoriet förekommer även vård av astmapatienter i begränsad omfattning.

Antalet the-patienter från länet utgör nu endast ett 40-tal och siffran kommer sannolikt att sjunka. Genom att sanatoriet kan utnyttjas för vård av utländska patienter, för kronikervård och för vård av några astmapatienter befinner det sig dock inte i fara. För tillfället men det är ganska självklart att the-vården inte är något att bygga på för framtiden, då det gäller sjukhusets fortbestånd.

Det var alltså utomordentligt glädjande upplysningar hr Lundin kunde lämna landstinget beträffande the-sjukdomens reträtt i Halland. Problemet i detta sammanhang är hur sjukhuset och dess personal av olika kategorier på bästa sätt skall kunna utnyttjas i framtiden. Det lär väl bli kommande

landsting som får ta upp detta till närmare skärskådning. Just nu har sanatoriet en betydande uppgift att fylla i länets sjukhusvård.

Spenshults reumatikersjukhus

var nästa etapp på resan dock sedan sanatoriets humör och hennens medhjälpare undfagnat gästerna med en god och närande lunch, som tydde på "gott bord" på Lia. Hr Petersson i Dahl tackade för maten och så blev det snabbt uppbrott.

Då Spenshult visades för pressen för ett par veckor sedan "hoppade skrivarna av" på vägen dit. Landstingsresenärerna studerade emellertid sjukhuset under överläkaren Thunes ciceronskap och sista etappen för resan blev sjukhuset i Oskarström, som visades av första sjukvårdsutskottets ordförande, hr Edvin Johansson samt landstingsdirektör Einar Restad. Oskarströms köping stod däremot som värd för en middag på Oskarströms hotell. Fullmaktens ordförande, Fredy Bernhed hälsade välkommen till Halland. Problemet i detta sammanhang är hur sjukhuset och dess personal av olika kategorier på bästa sätt skall kunna utnyttjas i framtiden. Det lär väl bli kommande

I dag återupptogs landstingets förhandlingar kl 12.30.

TÅGTIDER

Vid Laholms station fr. o. m. 1 sept. 1959—t. o. m. 28 maj 1960

Ankommande tåg från station	
Halmstad C (vard.)	6.47
Hälsingborg F (vard.)	7.15
Varberg (Hälsingborg)	8.41
Malmö (Hälsingborg) F	9.46
Göteborg (Stockholm) St.	10.08
Hälsingborg F	11.31
Halmstad C (Hälsingborg)	11.51
Halmstad C (Göteborg)	12.26
Vard. f. Soh.	
Malmö Hälsingborg F	15.13
Göteborg (Hälsingborg) F	16.06
Hälsingborg F	16.11
Göteborg (Hälsingborg) F	17.55
Malmö Hälsingborg F	18.13
Göteborg Stockholm St.	18.30
Malmö Hälsingborg St.	19.27
Göteborg (Hälsingborg) F	20.32
Malmö (Hälsingborg)	22.06
Halmstad (Göteborg) Y. *)	23.47

Avgående tåg till station	
Malmö (Hälsingborg) F (vard.)	6.49
Göteborg C (vard.)	7.17
Malmö Hälsingborg F	8.43
Halmstad (Hälsingborg) Oslo	9.47
Malmö Hälsingborg F St.	10.09
Göteborg Stockh. (Hälsingborg)	11.32
Hälsingborg F	11.52
Hälsingborg F Malmö	12.28
Vard. f. Soh.	
Göteborg (Hälsingborg) F	15.15
Malmö (Hälsingborg) F	16.12
Halmstad (Oslo)	16.13
Malmö (Hälsingborg) F	17.57
Göteborg	18.15
Malmö Hälsingborg F	18.32
Göteborg (Stockholm) St.	19.32
Astorp (Hälsingborg) C	20.33
Halmstad C	22.08
Halmstad C (Göteborg) Y. *)	23.50

(*) Parentes kring stationnamnet anger att förbindelse, men ej direktavgång, finnes med stationen.

Y Rälsbuss eller motorvagn.

*) Till Malmö dag före Soh och Soh.

*) Snabbgående persontåg. Uppre- håll i Båstad.

*) Till Varberg natt före och efter Soh.

*) Onsdag, dag före Soh. och Soh.

Från idrottssekr

Bordtennisklubben Serve. Samtliga spelare träning i kväll kl. 18.00.

Hasslövs IS. Träning i kväll kl. 19. Möte efteråt. Möt upp mangrant.

Laholms FK. Träningen i dag inställd. Samling kl. 19 vid Centralkafé. Viktigt.

Vård. f. Soh.

Malmö Hälsingborg F

OPERASÅNGARE VAR FÖRSUMLIG CHEF PÅ 1780-TALETS "SPINN- OCH RASPHUS"

Skiftande bilder ur Långholmens historia

Ett av fönstren i fängärdsdirektör Gunnar Rudstedts tjänsterum vetter mot en rappad huslänga av omisskännlig 1700-talskaraktär. Det är den gamla malmgård kring vilket Långholmens hela fängärdsområde växte upp i etapper under 200 år.

Malmgården blir ensamt bestående som den kulturbyggnad den är; det övriga fängelset står inför sin rivning. Under 60-talet beräknas "Gröna ön" spela ut sin roll som Centralfängelse; nybyggda, moderna fängärdsanstalter står redo att ta emot dess 700 interner.

Långholmens historia rymmer både pittoreska och beklämmande inslag.

En viss Johan Howard från Besökaren begav sig utan Englands kom en julidag 1781 dröjsmål genom staden och färdades till Stockholm. stannade inte förrän utanför

en avsides och föga inbjudande inrättning bortom Skinnarviken och Gubbhusbergen. Han läste på porten:

Stockholms stads Spinn- och Rasphus, Anno 1750.

Mr Howard var på ort och ställe. Han började genast sätta sig in i fängelsets skötsel och klientel. Inom det inhägnade området arbetade en brokig samling människor — kvinnor, barn och män, tjuvar, avsigkomna och prostituerade utan åtskillnad — alla sysselsatta med att spinna ull och raspa bresiljebark till färgämnen. Den bristfälliga vården av fångarna gjorde Mr. Howard mycket betänksam, liksom det faktum att anstaltens chef lade sig föga vinn om sitt höga ämbete. Chefen hette på denna tid Hans Hansson Björkman och var "förste sångare" vid Gustaf III:s opera; ett av Bellmanstidens många original. Björkman var betydligt mera road av sång än av fängärd, noterade Mr Howard bistert och i sin sedermera berömda bok, States of the prisons, skrev han att "varken vakternas villkor eller fångarnas utseende ingav något förtroende för föreståndaren".

Mr Howard var expert på fängärd och vid denna tid stadd på en rundtur i Europa för att studera olika slag av fängelser.

VID DENNA TID fanns på anstalten 180 fångar. Man latade sig inte; var och en skulle spinna 3.000 alnar garn om dagen. Fick man upp farten på spinnhjulet ytterligare kunde det innebära en viss straffnedsättning. Spinnhuset gav under denna tid en icke förkastlig avkastning och sorterade mycket riktigt under kommerskollegium.

Långholmens Spinn- och Rasphus hade existerat sedan 1724 och fungerade ursprungligen mer som en tvångsarbetsanstalt för "lättingar och tjänstlösa personer samt lösaktiga kvinnor" än som fängelse. Men under 1700-talet kom det alltmer att användas som straffanstalt för kvinnor me-

dan manliga lagöverträdare sattes i fästning på olika håll i landet.

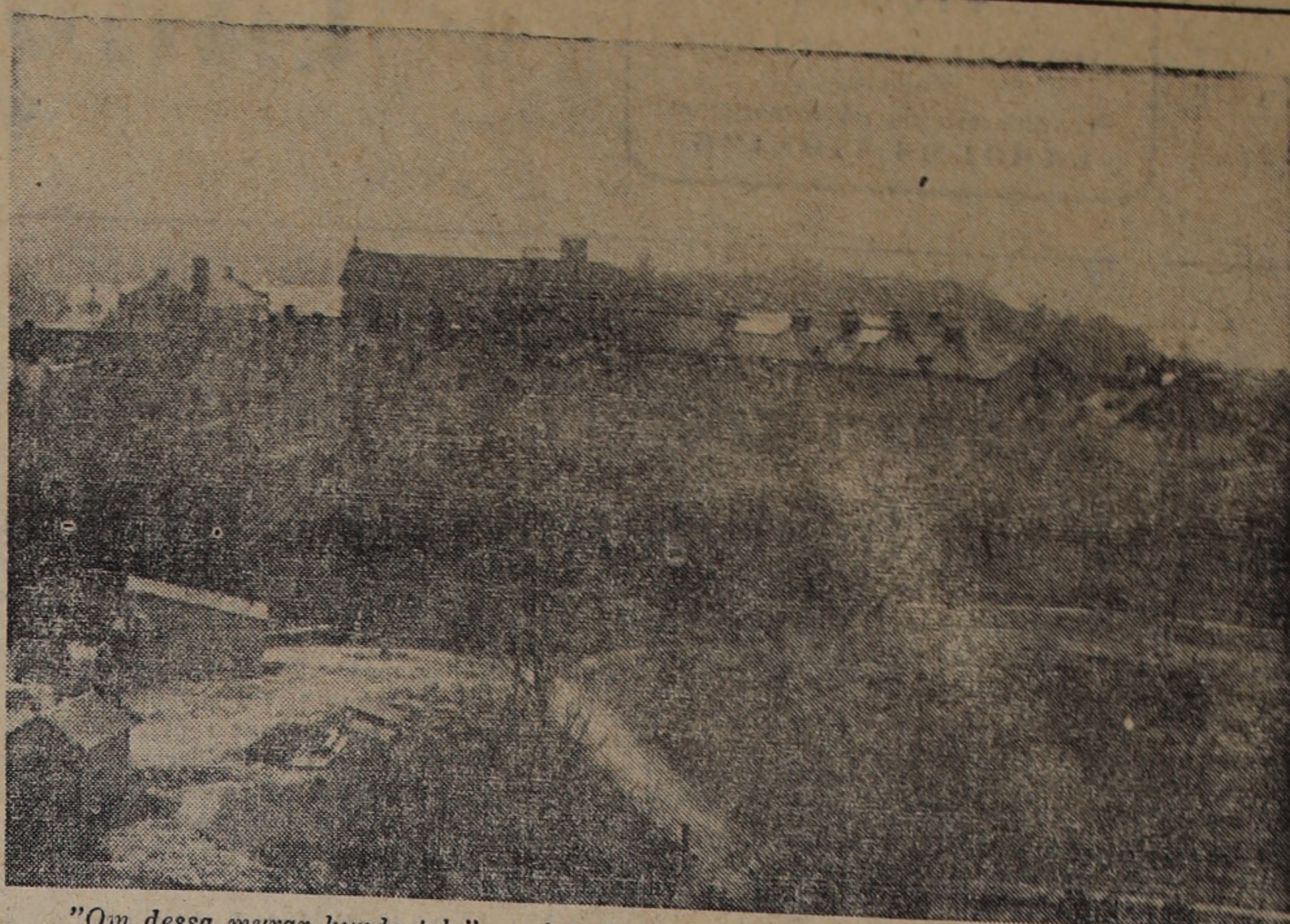
1827 INVIGDE MAN en del nybyggnader och anstalten fick ett nytt namn: Södra Allmänna Arbets- och Korrektionsinrättningen i Stockholm. Samma år fördes anstaltens många kvinnliga interner med en präm till en motsvarande inrättning vid nuvarande Norra Bantorget. Långholmen fick en rent manlig prägel.

Nybyggnaderna finns kvar än i dag och används som personalbostäder och arbetslokaler. Södra flygeln inrymde en kyrka med klocktorn. Fångarnas antal hade vid denna tid vuxit upp till närmare 600 och det krävdes en hel del folk för att hålla denna oroliga skara i schack, allra helst som cellsystemet ännu inte tillämpades i större utsträckning. Internerna umgicks med andra ord ganska fritt med varandra, man skilde heller inte på de olika kategorierna av förbrytare. 32 man, rekryterade från olika regementen i Stockholm, svarade för den yttre bevakningen, den inre vakthållningen låg 22 "vaktnektar".

Arbetet inom anstalten var mera skiftande än förr och spinn- och rasparbetet hade ersatts med rejälare sysselsättningar. Den som inte kunde ägna sig åt hantverk kommanderades att trampa ett hjul som drev såg och kvarn.

I SLUTET AV 1800-TALET började man den beryktade stenbrytningen, detta det tyngsta och tröstlösaste av alla fängärsysslor. Stenen högs sedan till gatsten och trappsten inne på fängelsegården.

Strindberg har skildrat de stenhuggande fångarnas liv i sin vackra saga "När träsvalan kom i getapeln". Påpassade av skjutklara vaktnektar sprängde, bar och knackade de gräkladda, snaggade fångarna sten ur de nakna klipporna, dag efter dag, år efter år. Många av dem gick där på livstid, vilket kunde ädömas dem redan för andra resan stöld. På ryggen bar livstids-

"Om dessa murar kunde tala" — det stora fängelsekomplexet på Långholmen ruvar över många mörka öden. Efter mer än tvåhundraårig tjänst kommer byggnaderna om några år att rivas.

fångarna inskriptionen L. F. (LIVSTIDSSTRAFF), vilket fångarna själva uttydde till "Leve Friheten".

Den enda trösten i detta stentunga och händelselösa liv var brännvinet, vilket under denna spritförfärdens tid ansågs lika oombärligt som det dagliga brödet. När fångarna på 1820-talet byggde den ovan omtalade korrektionsanstalten undfångades de varje morgon med en "besk sup", för övrigt lagades starkvaror in i anstalten utifrån.

PÅ 1880-TALET byggdes det nuvarande fängelset och från och med 1886 fick det sitt definitiva namn Central-fängelset på Långholmen. De nya huskropparna var indelade i celler och fångarnas villkor blev från och med nu hårdare än någonsin. Disciplinen var i sträng militär anda. Internerna skulle så snart någon ståndsperson inträdde inta en skild ställning och befälhavaren för bevakningen hälsades var morgon med ett samfällt: "Gud bevara löjtnanten".

Instruktionerna för de internerade var många och påfallande njuga.

Fångarna fick ta emot besök en gång i månaden och endast var tredje månad fick han skicka brev till de sina.

Fångarna väcktes klockan 5 och arbetsdagen varade från 6 till 19 med en timmes middagsrast. Klockan 20 marscherade visitationsmannskapet genom fängelset och celldörrarna skramlade igen.

Fångarna rakades och klipptes vid ankomsten för att försvåra rymningar. (En snagad, renrakad man skilde sig på 1800-talet i allmänhet från omgivningen.)

REDAN 1868 bedrevs en del undervisning på Långholmen och lektionerna hölls i en skolsal, som var byggd i celler med "framsidan" öppen, så att fångarna inte skulle kunna kommunicera med varandra; en för vår tids fängärd grym och onödig isolering.

Den militära bevakningen på Långholmen upphörde 1880 och internerna har sedermera övervakats av civil personal.

FÄRGSTARKA personligheter och brokiga öden har passerat revy på Långholmen under tidernas lopp. Till de mest ryktbara fångarna från gamla tider hör Carl Fredrik Lilja, en samtida till och lika framstående i tjuvnad som Lasse-Maja. Lilja satt häktad på Långholmen efter den uppsseendeväckande stöldkuppen på Riddarhuset.

HJERT och TECTOR var två kumpaner som försökte

sig på att plundra postdiligensen på Eskilstunavägen 1879. De två hade då nyligen frisläppts från Långholmen för andra brott. Men den här gången slutade de i galgen. Kvar efter Hjert och Tector finns endast ett skillingstryck...

Den sista avrättningen i Sverige skedde på Långholmen 1910 och delinkventen hette Ander.

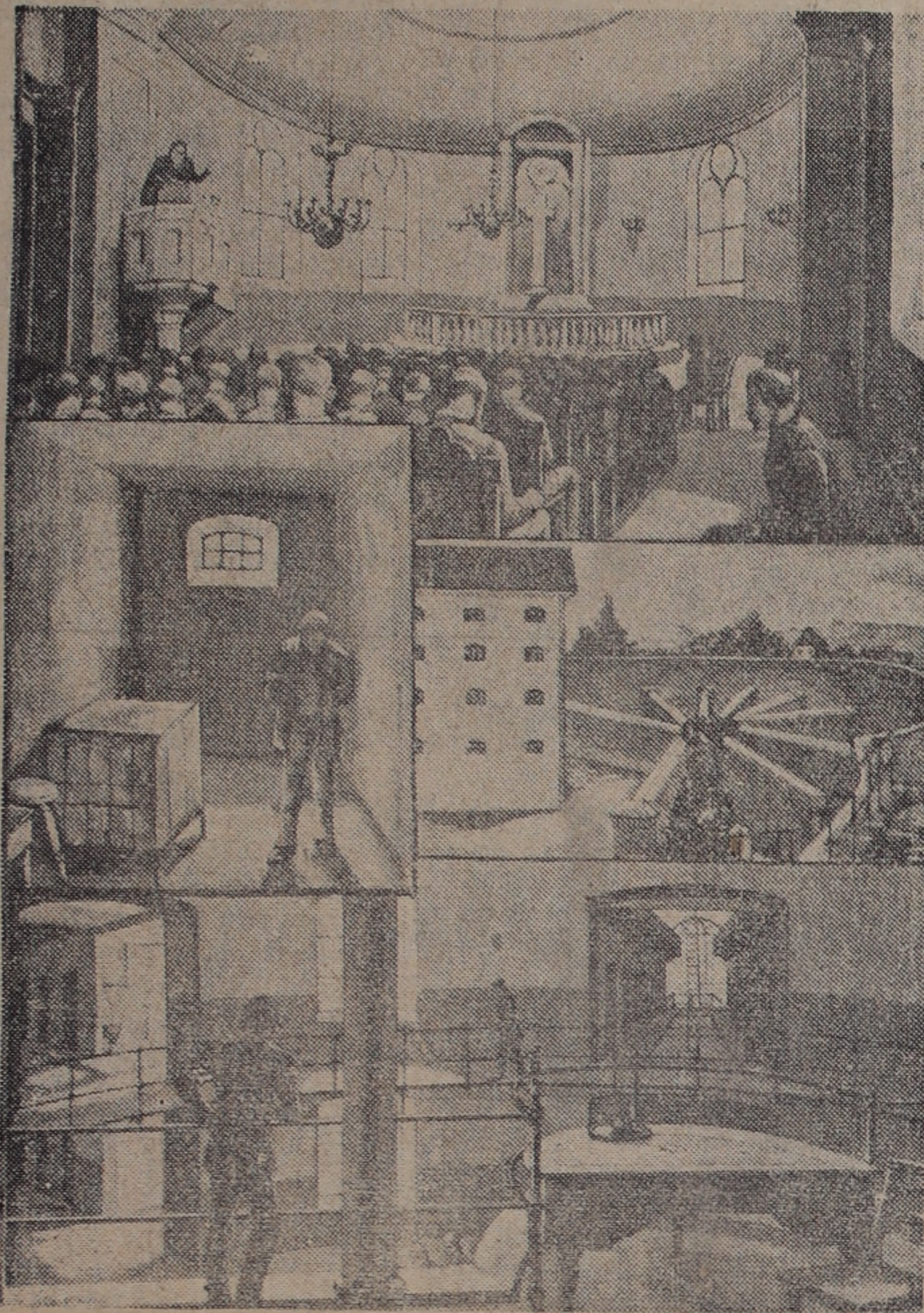
Av den strängt militära drillen från det sena 1800-talet finns ingenting kvar i dagens Långholmen. Cellystemet har uppmjukats och den moderna fängärd har återgått till tidigare förhållanden, då fångarna rörde sig fritt inom fängelseområdet under sitt arbete.

Den tidens kättingar och bojor ser man dock inte längre på Långholmen, vars många byggnader nu står inför sin rivning.

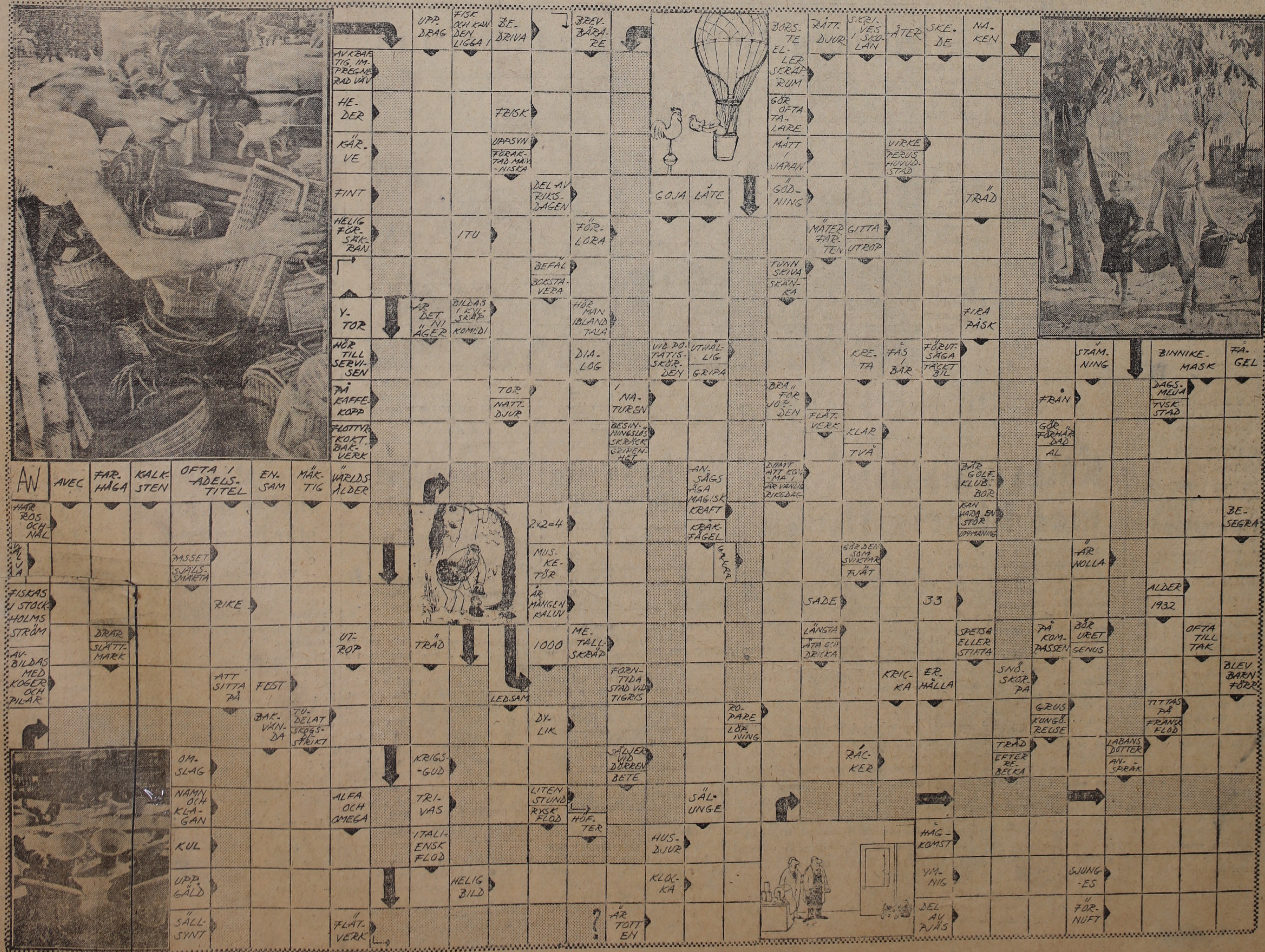
Kvar av hela vårdanstalten blir endast den 200-åriga malmgård där det första spinnhuset en gång inreddes, och kring vilket hela fängelsekomplexet i etapper växte upp, berättar fängärdsdirektören G. Rudstedt.

Långholmen kommer åter att bli enbart en grönskande idyll under Västerbronns södra spann.

Tor Mörner.

Så har sammansatt en tecknare livet på Långholmen under 1800-talet. — Bilden ritad av Stockholms Stadsmuseum.

VILL NI
veta vad som händer i södra
Halland?
Prenumerera då på ortsorganet
LAHOLMS TIDNING

LAHOLMS TIDNING

TORS DAGEN DEN 8 OKTOBER 1959

SÖKER NI
kontakt med befolkningen
i södra Halland?
Annonsera då i ortsorganet
LAHOLMS TIDNING

Kuppmannen greps i Varberg - 100.000 saknas Påstår sig bestulen av spritfest-kumpanerna

Ännu har inte polisen lyckats få tag i huvuddelen av de 100.000 kronor som ett bankbud från Arvika lade sig till med då han på måndagen avvek från den bank där han var anställd. När han nästan till onsdagen efter rådigt ingripande av en tågklarare på det tåg med vilken kuppmannen och två av hans kumpaner var på väg söderut från Göteborg, greps och infördes till polisstationen i Varberg hade han endast 100 kronor kvar av de stulna pengarna. Hans två kumpaner hade tidigare smitit av tåget i Väröbacka där de tog taxi norrut. Taxichauffören, som varnat av tågklararen körde dem emellertid omedelbart till polisen i Kungsbacka. Han tror sig ha sett att de under färden dit kastade ut något som kunde vara pengar genom taxibilens ruta. När de båda kumpanerna avvisiterades i Kungsbacka hade de nämligen tillsammans endast 825 kronor på sig. Trots ett intensivt polisarbete har man ännu inte kunnat hitta de drygt 99.000 kronor som saknas.

Kuppmannen kunde gripas efter ett mycket gott samarbete mellan SJ-personal och polis. Tillsammans med två andra män var han på väg till Häl-singborg, men i Väröbacka passade de två kamraterna på att lämna tåget. Tågmästaren på det södergående nattåget tyckte att männen uppträdde egen-

domligt och nervöst. Han larmade därför såväl taxistationen i Väröbacka som polisen i Varberg.

Strax efter att taxistationen larmats kom mycket riktigt två män och begärde taxiskjut till Göteborg. Färden ställdes norrut med taxichaufför Thore Bertilsson vid ratten, men han

Tågmästare Tage Sandberg som misstänkte att inte allt stod rätt till med de tre resenärerna och larmade polisen.

körde dem direkt till polisen i Kungsbacka.

Under tiden hade varbergs-polisen sänt personal för att ta hand om bankvaktmästaren på tåget. Han var kraftigt berusad. Vid förberedande förhör uppgav han för varbergs-polisen att han varit helt ensam om kuppen. Han påstod sig också lida av dåliga nervor och brukar ibland ta in så mycket som 20 lugnande tabletter pr dag.

OKÄND FIGURERAR

Sedan han på måndagen smitit med de 100.000 kronorna hade han kontaktat två bekanta i Arvika och berättat för dem att han hade semester. De hade bilat till Stockholm, men en av dem återvände omedelbart till Arvika. De två andra övernattade emellertid i Stockholm. Dagen efter lämnade bankvaktmästaren kamraten och begav sig till ett ölkafé. Han blev bekant med en för honom dithittills okänd stockholmare, som han kallade John. Tillsammans med den nyförvärvade bekantskapen dracks det öl, varpå man köpte sprit. De träffade så en tredje man som slöt sig till sällskapet. De tog in på ett hotell, drack ytterligare sprit och bankvaktmästaren skaffade två kostymer som han klädde upp kompisarna med.

Han uppgav för polisen att han under dagen fört sitt liv som en vanlig bankvaktmästare, att han hade pengar i bankens portfölj, men att han sedan, utan att de två andra visste om det, flyttade sedan till en blå bag, vilken tillhörde en av de andra männen. Han hade sedan ensam haft hand om denna bag.

Chaufför Tore Bertilsson, Väröbacka, körde rakt till polisen i Kungsbacka med sina båda passagerare.

Har Lunik rundat månen Åter till jorden 18 okt

MOSKVA (TT-AFP). Sovjetunionens månraket rör sig alltjämt i den förutbestämda banan och befann sig klockan 18, svensk tid, 126.000 km från månen och 417.000 km från jorden, meddelar Tass.

Raketen, som alltjämt befinner sig på väg bort från jorden, beräknas om lördag nå sitt största avstånd från denna, nämligen 570.000 km.

Därefter vänder raketen igen och nalkas jorden, som den passerar i nord-sydlig riktning den 18 oktober. Kortaste sträckan mellan jorden och raketen blir omkring 40.000 km.

De data som de telemetriska stationerna erhöill under kommunikationsperioden på tisdagen visar att de vetenskapliga mätningsskärarna samt övriga instrument fungerar normalt.

Nästa transmissionsperiod mellan Lunik III och jorden äger rum kl 5-17 på torsdagen, meddelar Tass.

Sovjetunionens vetenskapsmän kan nu notera en ny seger, för det råder inte något tvivel om att deras tredje kosmiska projektil lyckats fullborda den svåraste delen av sin färd, nämligen den sväng som för den runt månens baksida och kanske tillbaka mot jorden, skriver AFP:s naturvetenskapliga medarbetare.

Sovjetunionens telegrambyrå Tass meddelade att Lunik III passerat tätt intill månens gömda baksida och klarat den viktiga kursförändringen. Det är omöjligt att säga när svängen kring månen fullbordats, eftersom man inte känner till vilken bana vetenskapsmännen i Sovjetunionen bestämt för den. Det är tänkbart att banan är mycket längre än man trott. I alla händelser sade Tass att Lunik III fortsatte i den beräknade kursen och att denna kurs skulle föra den tillbaka i riktning mot jorden.

Det är så gott som säkert att Lunik III passerat förbi månens framsida under månens färd genom världsrymden. När Lunik III efter att ha fullbordat färden bakom månen åter skär denna himlakroppens bana har månen hunnit ett gott stycke, och dess dragningskraft på projektilen blir mindre än den skulle ha varit om Lunik III/avvisrats så att den först gått bakom månen och sedan passerat framför

MARIO LANZA död av hjärtslag

ROM (TT-Reuters). Den kände italienske sångaren och filmstjärnan Mario Lanza avled på onsdagen på ett sjukhus i Rom.

Lanza, som slog igenom definitivt med huvudrollen i filmen "Den store Caruso" år 1951, föddes 1921 i New York. Han var av italiensk börd och hans verkliga namn var Alfred Cocozza.

Lanza fördes till sjukhus för en vecka sedan för behandling av en kronisk sjukdom. Han skulle ha utskrivits på torsdagen men strax efter midnatt drabbades han av hjärtslag.

Ny pyroman i Uddevalla Anlade 4 nya bränder

UDDEVALLA (TT). Det förefaller som om ytterligare en pyroman är i verksamhet i Uddevalla. På onsdagseftermiddagen utbröt tre eldsvåror i staden som alla anses vara anlagda.

Brandkåren fick ingripa vid en källarbrand i fastigheten Södra Hamngatan 16, där eld uppstått i en källarskrubb, liksom i en fastighet Lagerbärgsgatan 10, där det också brann, bland pappersavfall i en skrub. Eld hade också anlagts i källaren till fastigheten Österlånggatan 26 men släcktes där utan att brandkåren behövde ingripa. Förste kriminalassistent A Pettersson anser det uteslutet att bränderna uppstått på annat sätt än genom att de anlagts.

En fjärde brand upptäcktes senare. Det brann då i ett pannrum vid Norra Drottninggatan 12 där eld anlagts bland papper och skräp.

Brandkåren har inkallat all tillgänglig personal och dessutom extrafolk.

Vid branden i pannrummet vid Norra Drottninggatan 12 sågs en man i 40-årsåldern avlägsna sig springande från den brinnande byggnaden. Signalementet på honom lyder: 172 cm lång, kraftigt byggd med mellanblont bakåttäckt tjockt hår. Mannen har mörkbrun mockajacka och hade troligen mörka byxor nedstuckna i svarta stövlar.

Förste kriminalassistent Axel Pettersson förklarar för Bohusläningen att bränderna alldeles uppenbart är anlagda. Under utredningen arbetar man också efter pyromanteori. Det var för övrigt vid den sista branden vid Norra Drottninggatan 12 som den misstänkta personen iaktogs. Det var två brandmän som såg mannen rusa ut ur porten till fastigheten. Han försvann därefter springande Lagerbergsgatan mot posten.

Efter larmet om brand nummer två kallade brandchefen i extraförstärkning och under kvällen och natten till torsdagen fanns hela Uddevalla borgarbrandkår på stationen. Också polisen kallade in förstärkningar och hela kriminalavdelningen var efter bränderna sysselsatt med spaningsarbete.

Flagg-krig i Berlin

BERLIN (TT-Reuters). Den nya östtyska flaggan i svart, rött och guld med en hammare och en kompass i mitten har redan orsakat intermezzon i Västberlin. En del av järnvägstrafiken där går nämligen i östtysk regi men faller under Västberlins jurisdiktion — på en del stationer hade man på tisdagen hissat den nya östtyska flaggan.

Då några västtyska polismän gjorde sig redo att hala flaggorna blev det svårartade sammanstötningar med kommunistiska järnvägsmän varvid sex polismän blev illa skadade. Ett 70-tal flaggor togs sedan ned.

På onsdagen hissades många östtyska flaggor på nytt men något nytt ingripande från västberlinpolisen skedde inte — man förklarar att man nu avvaktar vidare order från Västberlins myndigheter.

Den 30 september fanns i Norge 15.359 arbetslösa. Av dessa var 1.519 kvinnor. Jämfört med föregående månad har antalet arbetslösa ökat med 4.497. (TT — NTB)

SKADOR FÖR
200.000 KR
Skador för cirka 200.000 kr upp-

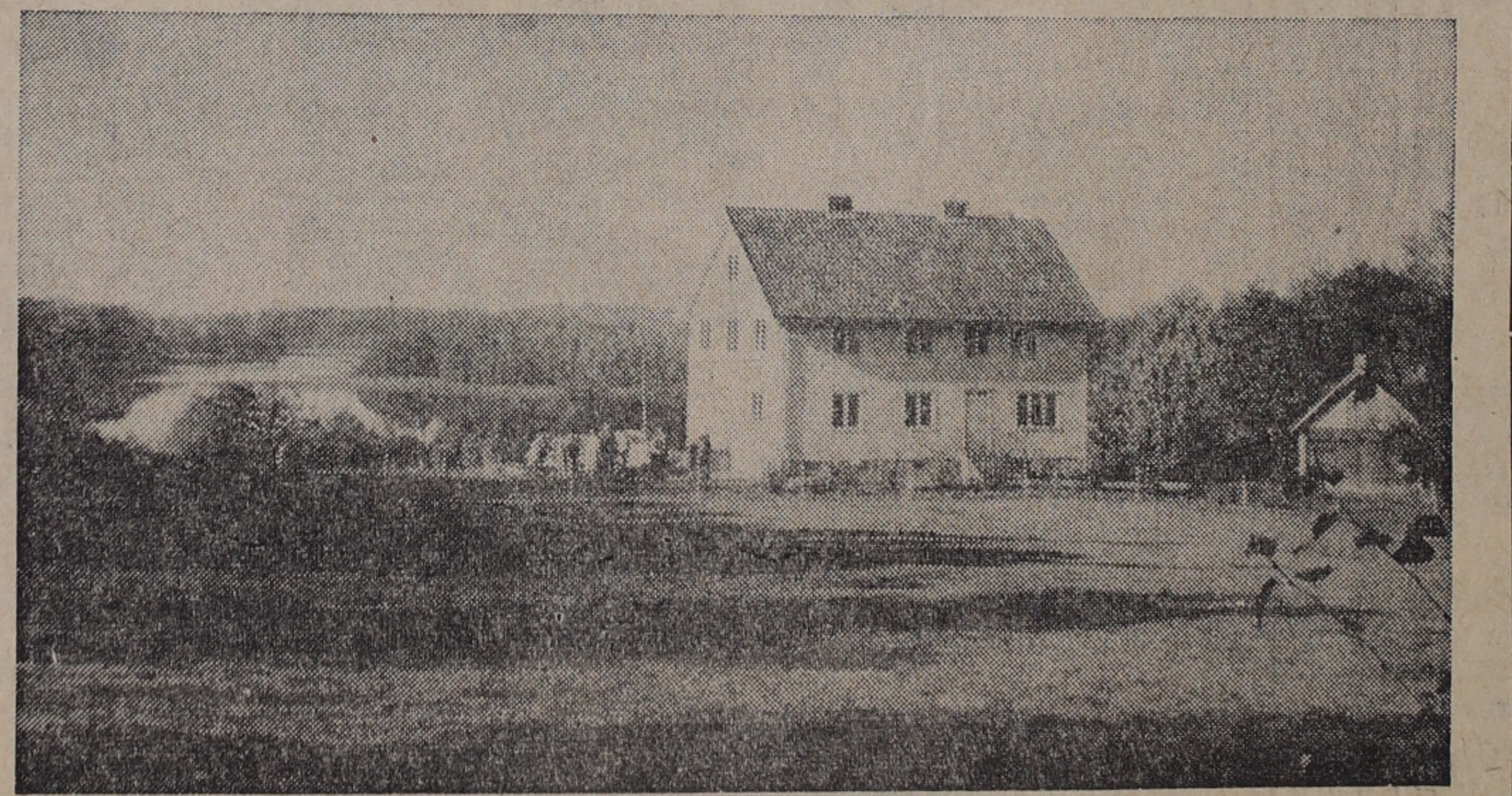
Oro på Öland för pyroman

BORGHOLM (TT). Tisdagskvällen bränd i en sommarstuga strax norr om Borgholm har blivit en ny gåta för de med den senaste tidens bränder på Öland flitigt sys-selsatta utredningsexperterna från statskriminalen i Kalmar.

Befolkningens oro för att en pyroman kanske åter är i farten har bl a gjort att många ser om sina försäkringar och på drottning/Victorias vilohem går man vakt om nätterna.

En märklig omständighet anser man vara att den senaste tidens bränder inträffat vid ungefär samma tid, mellan kl 20.30 och 21. Under hela onsdagen var polisens brandutredare sysselsatta på brandplatsen i det s k sjöstugeområdet men fann inget som kunde ge klarhet om brandens uppkomst.

Högborg för skoglig undervisning

I dag behandlar Hallands läns landsting en anslagsfråga på 464.000 kr som bidrag för tillkomsten av en skogsbrukskola i Åkulla. På onsdagen besåg landstinget Åkullaprojektet och möttes då av denna storslagna vy. På bilden syns den gamla mangårdsbyggnaden, som avses att bevaras som annex till själva skolbyggnaden, och i bakgrunden den lilla backen sjön med pampig inramning av barr- och lövskog i sprakande färgblandning. Landstingsresan skildras på sidan 5.

Rätt våldtäktsförsök mot 14-årig flicka

KATRINEHOLM (TT). Ett våldtäktsförsök förövades på onsdagskvällen mot en 14-årig flicka strax utanför Katrineholm. Polislarv gick på kvällen i hela Sörmland. Våldsmannen tros ha försvunnit i en Saab-bil.

Flickan var på cykel på väg hem från sitt arbete. Strax utanför stadsgården såg hon bilen som stod parkerad på en avtagsväg. När hon skulle passera bilen körde den ut på vägen och försvann. Då hon en stund senare körde genom ett skogsområde stod en man och väntade på henne. Han sprang över vägen och fick tag i hennes cykel som vältte i diket. Mannen släpade därefter flickan in i skogen och försökte våldta henne. Hon skrek på hjälp varvid mannen stoppade en näsduk i munnen på henne samt slog henne flera gånger i ansiktet. Mannen, som enligt flickan var i 30-årsåldern, försvann

Engelsk valvaka i radio och TV

De svenska radiolyssnarna och TV-tittarna kommer att få färskare rapporter från torsdagens spännande parlamentsval i England. Både på radio- och TV-sidan blir det engelska "valvaka" på torsdagskvällen.

Radions Kurt Andersson befinner sig på valplatsen och kommer med glimtar och rapporter direkt från London. Det valprogrammet börjar kl 23 och beräknas pågå till omkring kl 1 på natten. Efter första nyhetssändningen kl 6.30 på fredagsmorgonen levererar Kurt Andersson en första dagen-efterkommentar och han hörs sedan på nytt i en rapport, som sänds efter sista morgonnyheterna kl 8.

I TV kommer torsdagskvällens Aktuellt givetvis att domineras av engelska valet. Dettutom blir det eurovisionssändning omkring kl 22.15-23.30. BEC gör ett av sina hittills största TV-program i samband med valet och via eurovisionen får de svenska tittarna alltså vara med en stund på nattkröken.

Bernhard Berensen död

FLORENS (TT-AFP). Den kände amerikanske konst-kritikern Bernhard Berensen avled på onsdagen i en ålder av 94 år.

Berensen var en av världens främsta specialister på renässanskonst och sedan många år tillbaka bosatt i Florens. Han var en nära vän till kung Gustaf Adolf.

Pojke dödad av backande traktorsläp

KARLSTAD (TT). En treårig son till byggnadsarbetare Rolf Holm, Hällefors, förölyskades på onsdagen i närheten av sitt hem.

Olyckan inträffade när pojken lekte på den s k cirkusplatsen i Hällefors. En traktorförare, som forslade jord till ett område i närheten, måste backa sista stycket. Före backningen såg han pojken framför traktorn. När han backat några meter såg han sig om och upptäckte inte pojken. Han stannade omedelbart och tittade bakom traktorns släp för att inte köra på den lille. Det var då redan för sent. Den lille låg under släpvagnen överkörd av ett hjul. Döden torde ha varit ögonblicklig.

Utrikesredaktören Henry Christensson sitter i Stockholm och kommenterar under programmets gång.

Stort fartyg gick på grund vid Skrea

Ett stort fartyg gick sent på onsdagskvällen på grund utanför Grimskövallen i Skrea. Medelst ljussignaler signalerade man sin belägenhet, och lotsbåten i Falkenberg gick vid 24-tiden i natt ut för att assistera.

Vadret var lugnt och någon fara för fartyget eller dess besättning torde inte föreligga.

Ännu sent i natt hade man inte fått reda på det grundstötta fartygets namn eller nationalitet. Man gissar emellertid på att det kan vara ett holländskt eller tyskt fartyg, vilket väntades till Falkenberg med spannmålslast från Skottland.

Grundstötningen skedde endast något hundratal meter från stranden norr om Grims-holmen, där det är ganska stengt.

Dödsklämdes under traktor

UPPSALA (TT). Fyrtioåriga Gösta Johansson, Nyvla, Bältinge, blev på onsdagen klämd till döds under en vältande traktor vid plogningsarbete. Då han skulle vända intill ett nära två meter djupt dike kom traktorns ena hjulpar för långt ut på dikeskan-ten varvid fordonet gled ned i diket och stälpte. Traktorns hytt trycktes samman och Johansson kom i kläm. Han skadades så svårt att han var död vid framkomsten till Akademiska sjukhuset i Uppsala. Den omkomne var ogift.

Gerhardsen: Vår inbjudan till Chrusjtjov står ännu fast

OSLO (TT — NTB). — Vår inbjudan till ryske regeringschefen Chrusjtjov står fortfarande fast, sade norske statsministern Gerhardsen på en presskonferens i Oslo på onsdagen.

Regeringen har inte hört någon-ting från Chrusjtjov och den har inte heller själv tagit några nya initiativ. Jag är emellertid fortfarande av den uppfattningen att det var ortsamt att besöket blev inställt. Enligt min mening skulle det ha varit till fördel inte bara för Norden utan för hela västern om det kunnat äga rum program-enligt.

Den ryska atomisbrytaren Lenin, som i n provkör i Östersjön, har råkat ut för sin första storm och under denna uppfört sig mycket väl, rapporterar moskvaradion. (TT — Reuters)

Attentat i Irak Kassem skjuten

BAGDAD (TT — Reuters). Ett attentat förövades på torsdagen mot Iraks ledare och regeringschef, general Kassem.

Enligt Bagdad-radion utsattes Kassem för beskjutning under en biltur. Han träffades av ett skott i ena skuldran.

I en kommuniké från stadens militärmyndighet om händelsen mitler det att skuldran inte är av allvarlig art.

Kassem besköts då hans bil körde genom Rashid Ali-gatan i Bagdads centrum.

Militärmyndigheterna har nu enligt AFP gett order om utgångsförbud från kl 21.00 till 05.00.

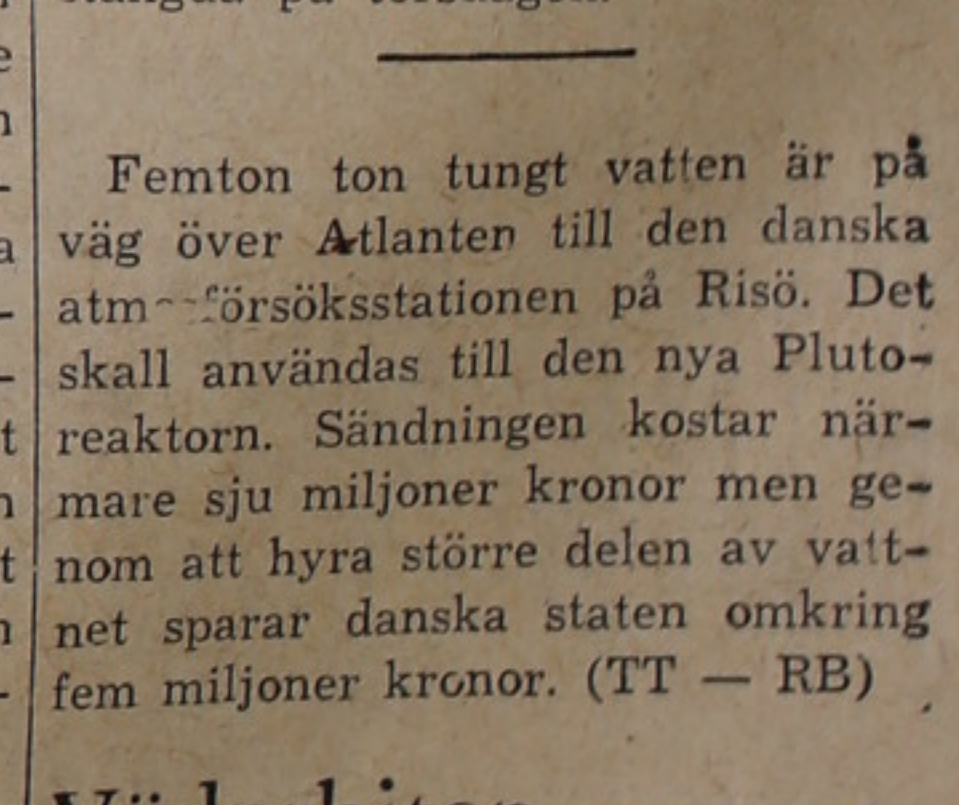
På kvällen hölls alla strategiska punkter i Bagdad under noggrann bevakning av militär samtidigt som gatorna avpatrullerades av pansarbilar.

Efter radions officiella kommuniké strömmade massor med folk ut på gatorna och butiksägarna slog igen sina affärer för dagen. Öronbedövande bifallsrop höjdes för Kassem. "Alla våra liv för Kassem" och "det finns ingen annan ledare än Kassem" skrek massan i korus.

Bagdadradion avbröt sitt ordinarie program för att lämna det första meddelandet om mordförsköket. I en senare utsändning meddelades att alla skolor i landet skall hållas stängda på torsdagen.

Femton ton tungt vatten är på väg över Atlanten till den danska atom-forsöksstationen på Risø. Det skall användas till den nya Plutotraktorn. Sändningen kostar närmare sju miljoner kronor men genom att hyra större delen av vatten sparar danska staten omkring fem miljoner kronor. (TT — RB)

Väderbiten

Ett högttryck sträcker sig från Centraleuropa över västra Skandinavien till Spetsbergen. Kall luft, som under onsdagen trängt in över de norra delarna av Sverige och Finland, utbreder sig ytterligare söderut, men uppvärms samtidigt. Ett smalt regnområde som på onsdagskvällen sträckte sig från södra Lappland till södra Finland förskjutes också i sydlig riktning. Utsikter: Tämigen svag vind. Under morgonen och förmiddagen dimma eller dimmoln på sina håll, eljest rätt klart. Oförändrade temperaturförhållanden. Kattgatt: Lätt till god växlande bris. Lokal morgondimma vid kusten, eljest måttlig till god sikt.

För fredagen: Växlande vindar. Mest uppehållsväder. Oförändrad temperatur eller något kyligare.